

PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMAN MUUTOKSET

Muutos 1.

PERUSOPETUKSEN RYHMÄKOKO- JA OPPILASVALINTAKRITEERIT NAANTALISSA

1. Oppilaan lähikoulun määräytyminen ja ryhmäkokosuositus

Perusopetuslain 6 § mukaan kunta osoittaa oppilaalle tämän lähikoulun. Lähikoulun ei tarvitse olla maantieteellisesti oppilaan asuinpaikkaa lähinnä sijaitseva oppilaitos, mutta perusopetuslain 6 § 1 momentin mukaan koulumatkojen tulee kuitenkin olla asutus, koulujen sijainti ja liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

Opetusryhmän kokosuositus vuosiluokilla 1-2 on enintään 24 oppilasta ja vuosiluokilla 3-9 enintään 28 oppilasta. Poikkeustilanteissa opetusryhmän suositeltu enimmäiskoko voidaan ylittää.

Valinnaisaineissa opetusryhmä muodostetaan, mikäli oppilasmäärä on pääsääntöisesti vähintään 12.

A2-ruotsin ryhmä perustetaan, kun aloittavia oppilaita on 10.

Perusopetuksen lisäluokka, ns. kymppiluokka, toteutetaan, mikäli oppilasmäärä on vähintään 10.

Joustavan perusopetuksen luokalle (JOPO) otetaan hakemusten perusteella enintään 10 oppilasta 9 luokalle tultaessa. JOPO-luokalle valittujen oppilaiden lähikouluksi vahvistetaan JOPO-opetusta antava koulu.

1.1. Oppilaaksi ottaminen 1. luokalle

Oppilaalle osoitetaan perusopetuslain 6 § mukainen lähikoulu ennen koulun alkamista sekä peruskoulun aikana ennen yläkouluun siirtymistä. Naantalissa 1. luokan oppilaiden oppilaaksi ottamisesta syyslukukauden alussa päättää koulutuslautakunta. Tavoitteena on sijoittaa oppilas siihen kouluun, joka hänelle on maantieteellisesti lähin huomioiden oppilaan tuen tarpeen ja koulun resurssit. Pysyviä oppilasalueita ei vahvisteta. Oppilaiden sijoittaminen valmistellaan vuosittain lautakunnan päätettäväksi oppilaiden määrä ja asuinpaikat huomioon ottaen tavoitteena suositusten mukaiset ja mahdollisimman tasaiset opetusryhmät. Tämän johdosta varsinkin lähekkäin sijaitsevien, Karvetin, Lietsalan ja Taimon koulujen oppilasalueet saattavat vaihdella vuosittain.

Oppilas ilmoitetaan kouluun lomakkeella, jossa kysytään oppilaan kahta ensisijaista koulutoivetta. Oppilaiden sijoittamisessa otetaan huomioon:

- oppilaan 1. koulutoive, jos tähän kouluun ja opetusryhmään ei mahdu, pyritään oppilas sijoittamaan 2. toiveessa mainittuun kouluun
- koulun läheisyys ja turvallinen koulumatka
- opetusryhmien koko
- oppilaan tuen tarve
- kielirikasteisen opetukseen hakeneiden valintakoetulokset

Lautakunnan päätöksen jälkeen kuntaan muuttavien oppilaiden ottamisesta tai kaupungin sisällä tapahtuvista lähikoulumuutoksista 1. luokkien oppilaiden osalta päättää johtava rehtori. Luokille 2-6 oppilaaksi ottamisesta päättää ao. koulun rehtori/koulunjohtaja, kun koulussa on tilaa. Epäselvissä tapauksissa, erikoisluokkien täydentämisestä sekä silloin, kun oppilaan tuen tarve on suuri, päätösvalta oppilaan lähikoulusta on johtavalla rehtorilla.

1.2. Oppilaaksi ottaminen 7. luokalle

Koulutuslautakunta päättää oppilaiden sijoittamisesta yläkouluun 7. luokalle tultaessa.

Oppilaiden sijoittamisessa noudatetaan seuraavia periaatteita:

- LUMA-luokka ja kielirikasteinen luokka toimivat Maijamäen koulussa
- liikuntaluokka toimii Suopellon koulussa
- Kultarannan, Kuparivuoren, Merimaskun ja Rymättylän koulun oppilaat sijoitetaan pääasiassa Maijamäen kouluun
- Lietsalan koulun oppilaat sijoitetaan pääasiassa Suopellon kouluun
- Taimon ja Karvetin koulujen oppilaat jaetaan molempiin yläkouluihin

- em. jaosta voidaan poiketa oppilaiden määrän, oppilaan tuen tarpeen ja koulumatkan perusteella
- entisen Velkuan kunnan alueella sekä 1.1.2011 lukien Livonsaaren ja Lempisaaren alueella asuvien oppilaiden lähikoulu on Velkuan koulu

Lautakunnan päätöksen jälkeen kuntaan muuttavien oppilaiden ottamisesta tai kaupungin sisällä tapahtuvista lähikoulumuutoksista 7. luokkien oppilaiden osalta päättää johtava rehtori. Luokille 8-9 oppilaaksi ottamisesta päättää ao. koulun rehtori/koulunjohtaja, kun koulussa on tilaa. Epäselvissä tapauksissa, erikoisluokkien täydentämisestä sekä silloin, kun oppilaan tuen tarve on suuri, päätösvalta oppilaan lähikoulusta on pedagogisella rehtorilla.

1.3. Oppilasvalinta muuhun kuin kunnan osoittamaan lähikouluun

Oppilas voidaan hakemuksesta ottaa myös oppilaaksi muuhun kuin kunnan hänelle osoittamaan lähikouluun, jos vastaanottavassa koulussa ja opetusryhmässä on tilaa. Opetusryhmän suositeltua maksimikokoa ei tällaisessa tapauksessa saa ylittää. Jos ns. toissijaisia hakijoita on useita, annetaan etusija naantalilaiselle oppilaalle. Jos opetusryhmässä on tilaa, voidaan oppilaaksi ottaa myös toisen kunnan alueella asuva oppilas. Vieraskuntalaisen oppilaan ottamisesta päättää **johtava rehtori**. Naantalin kaupunki ei järjestä eikä maksa tarvittavaa koulukuljetusta muuhun kuin oppilaalle osoitettuun lähikouluun.

Poikkeustapaukset:

Jos oppilas hakee muuhun kuin hänelle osoitettuun lähikouluun terveydellisen syyn perusteella, edellytetään asiasta lääkärinlausunto kaupungin kouluterveydenhuollosta tai koulupsykologin lausunto. Lääkärin tai koulupsykologin lausunnon perusteella osoitettu koulupaikka katsotaan tämän jälkeen oppilaan lähikouluksi.

Muutos 2.

Opintojen aikaisen arvioinnin toteuttaminen

Opintojen aikaisella arvioinnilla tarkoitetaan ennen päättöarviointia toteutettavaa arvioinnin ja palautteen antamisen kokonaisuutta. Opintojen aikainen arviointi on kaikilla vuosiluokilla pääosin oppimisen ohjaamista palautteen avulla. Sen keskeisenä tehtävänä on ohjata ja kannustaa opiskelua ja tukea oppimista sekä edistää itse- ja vertaisarvioinnin taitoja. Siihen sisältyy myös oppilaiden edistymisen ja osaamisen tason kuvaamista keskusteluihin, arviointitiedottein ja todistuksin tiettyinä ajankohtina. Oppilaalle ja huoltajalle tulee antaa tietoa opintojen edistymisestä, työskentelystä ja käyttäytymisestä riittävän usein.

Arviointi lukuvuoden aikana

Pääosa opintojen aikaisesta arvioinnista on luonteeltaan formatiivista. Tällöin arviointi ja siihen perustuva palautteen antaminen toteutetaan lukuvuoden aikana osana päivittäistä opetusta ja työskentelyä. Se edellyttää opettajilta oppimisprosessiin liittyvää havainnointia ja vuorovaikutusta oppilaiden kanssa. Opintojen aikaisessa arvioinnissa tärkeitä on myös oppilaiden toimijuutta kehittävä vertaisarviointi ja itsearviointi. Opettajan tehtävänä on luoda tilanteita, joissa yhdessä pohtien annetaan ja saadaan oppimista edistävää ja motivoivaa palautetta.

Oppimista edistävä palaute on luonteeltaan laadullista ja kuvailevaa, oppimisen solmukohtia analysoivaa ja ratkovaa vuorovaikutusta. Se ottaa huomioon oppilaiden erilaiset tavat oppia ja työskennellä. Oppilaita ohjataan palautteen avulla tiedostamaan edistymisensä ja jäsentämään oman oppimisensa eri vaiheita sekä löytämään erilaisia keinoja tavoitteisiin pääsemiseksi. Palaute auttaa oppilaita vähitellen ohjaamaan omaa oppimistaan, asettamaan itselleen tavoitteita ja käyttämään onnistumista parantavia oppimisstrategioita.

Opettajan antaman, oppimisprosessia näkyväksi tekevän ja oppimista edistävän palautteen tulee auttaa oppilaita hahmottamaan ja ymmärtämään

- mitä heidän on tarkoitus oppia
- mitä he ovat jo oppineet
- miten he voivat edistää omaa oppimistaan ja parantaa suoriutumistaan.

Tällainen formatiivinen arviointi ja ohjaava palaute edistävät opiskeltavien asioiden jäsentymistä tieto- ja taitokokonaisuuksiksi sekä kehittävät oppilaiden metakognitiivisia taitoja ja työskentelytaitoja.

Arviointi lukuvuoden päättyessä

Opintojen aikainen arviointi sisältää myös oppimisprosessin jälkeen tehtävää, oppilaiden osaamisen summatiivista arviointia, jonka tulokset välitetään oppilaille todistuksissa tai arviointitiedotteissa. Perusopetusasetus velvoittaa antamaan kunkin lukuvuoden päättyessä oppilaalle lukuvuositodistuksen, joka sisältää sanallisesti tai numeroin ilmaistut arviot siitä, miten oppilas on kyseisenä lukuvuonna saavuttanut tavoitteet opinto-ohjelmaansa kuuluvissa oppiaineissa tai opintokokonaisuuksissa. Lukuvuositodistukseen sisältyy myös käyttäytymisen arviointi. Lukuvuoden päätteeksi tehtävä arviointi on kokonaisarvio oppilaan koko lukuvuoden edistymisestä ja suoriutumisesta. Lukuvuositodistus on myös päätös oppilaan siirtymisestä seuraavalle luokalle tai hänen jättämisestään luokalle.

Vuosiluokilla 1-7 arviointi on sanallista tai numeroarviointia tai niiden yhdistelmää opetuksen järjestäjän päätöksen mukaisesti. Vuosiluokkien 8-9 todistuksissa käytetään numeroarviointia. Toiminta-alueittain annettavassa opetuksessa käytetään sanallista arviointia. Yksilöllistettyjen oppimäärien arvioinnissa sanallista tai numeroarviointia käytetään opetuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Sanallista arviointia voidaan käyttää päättöarviointia lukuun ottamatta myös niiden oppilaiden arvioinnissa, joiden äidinkieli on muu kuin opetuksessa käytettävä kieli.

Numeroarvosana kuvaa keskimääräisenä summatiivisena arviona oppilaan osaamisen tasoa suhteessa tavoitteisiin kussakin oppiaineessa tai opintokokonaisuudessa. Sanallista arviointia käyttämällä voidaan antaa monipuolista palautetta oppilaan oppimisesta ja suoriutumisesta. Sanallisen arvioinnin avulla voidaan kuvata paitsi oppilaan osaamisen tasoa myös hänen edistymistään, vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan. Sanallisella arvioinnilla voidaan myös antaa numeroarvosanaa yksityiskohtaisempaa palautetta osaamisesta ja oppimisen edistymisestä oppiaineen eri osa-alueilla.

Opinnoissa eteneminen perusopetuksen aikana

Opetus ja arviointikäytännöt suunnitellaan ja toteutetaan siten, että oppilaalla on riittävästi monipuolisia mahdollisuuksia osoittaa osaamistaan. Oppilaan kokonaistilannetta tulee tarkastella riittävän ajoissa. Oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukiopetusta, osa-aikaista erityisopetusta, ohjausta ja muuta tukea tilanteessa, jossa hän sairauden, oppimisvaikeuksien, vaikeasta elämäntilanteesta johtuvien poissaolojen tai muun syyn vuoksi on jäänyt tai on vaarassa jäädä jälkeen opinnoissaan. Mikäli oppilaan koko vuosiluokan suoritus jossakin oppiaineessa on vaarassa tulla hylätyksi, tulee asiasta keskustella hyvissä ajoin lukuvuoden aikana huoltajan ja oppilaan kanssa sekä sopia toimenpiteistä oppimisen tukemiseksi.

Opinnoissa eteneminen vuosiluokittain

Oppilas, joka on saanut vuosiluokan oppimäärään sisältyvissä oppiaineissa vähintään välttäviä tietoja ja taitoja osoittavan numeron tai vastaavan sanallisen arvion, siirtyy seuraavalle vuosiluokalle.

Oppilas voi myös siirtyä seuraavalle vuosiluokalle, vaikka hänen vuosiluokan suorituksensa jossakin oppiaineessa olisi hylätty, jos arvioidaan, että hän kykenee selviytymään seuraavan vuosiluokan opinnoista hyväksytysti. Oppilas voidaan jättää vuosiluokalle, jos hänen lukuvuotta koskeva suorituksensa yhdessä tai useammassa vuosiluokan oppimäärään kuuluvassa oppiaineessa on hylätty. Ennen luokalle jättämistä oppilaalle tulee varata mahdollisuus opetukseen osallistumatta erillisessä kokeessa osoittaa saavuttaneensa hyväksyttävät tiedot ja taidot. Mahdollisuuksia voidaan antaa paikallisessa opetussuunnitelmassa päätettävällä tavalla yksi tai useampia lukuvuoden aikana tai lukuvuoden koulutyön päätyttyä. Erillinen koe voi sisältää monipuolisesti erilaisia suullisia, kirjallisia ja muita näyttömahdollisuuksia, joilla oppilas parhaiten kykenee osoittamaan osaamisensa.

Jos suoritusmahdollisuus annetaan lukuvuoden koulutyön päätyttyä, luokalle jättämisestä voidaan koulutyön päättyessä tehdä lukuvuositodistuksessa ehdollinen päätös. Päätöksessä mainitaan ne vuosiluokan oppimäärän osa-alueet, joiden hyväksytty suorittaminen erillisessä kokeessa on vuosiluokalta siirtymisen edellytys.

Oppilas voidaan myös jättää luokalle, vaikka hänellä ei ole hylättyjä suorituksia, jos sitä on pidettävä hänen yleisen koulumenestyksensä vuoksi tarkoituksenmukaisena. Oppilaan huoltajalle tulee tällöin varata mahdollisuus tulla kuulluksi ennen päätöksen tekemistä.

Vuosiluokalle jäävän oppilaan suoritukset asianomaiselta luokalta raukeavat.

Eteneminen oman opinto-ohjelman mukaan vuosiluokkiin sitomattomasti

Perusopetuksen opinnoissa voidaan edetä vuosiluokkiin jaetun oppimäärän sijaan oman opinto-ohjelman mukaisesti vuosiluokkiin sitomattomasti. Oman opinto-ohjelman mukaan opiskeleva oppilas saa lukuvuoden päätteeksi lukuvuositodistuksen kyseisenä lukuvuonna hyväksytysti suorittamistaan opinnoista ja siirtyy lukuvuoden koulutyön päätyttyä seuraavalle vuosiluokalle. Oman opinto-ohjelman mukaisella etenemisellä voidaan tarvittaessa välttää luokalle jättäminen, jonka myötä oppilaan kaikki opinnot kyseiseltä luokalta raukeaisivat. Oman opinto-ohjelman mukaisesti etenevä oppilas voidaan jättää vuosiluokalle vain yleisen heikon koulumenestyksen perusteella. Yhdeksännellä vuosiluokalla oleva oppilas luetaan tämän vuosiluokan oppilaaksi, kunnes hän suorittaa perusopetuksen koko oppimäärän ja saa päättötodistuksen tai hän eroaa koulusta.

Arviointi nivelkohdissa

Valtioneuvoston asetuksessa säädetty tuntijako määrittää nivelkohdat, joiden mukaisesti perusopetus jakautuu vuosiluokkien 1-2, 3-6 sekä 7-9 muodostamiin kokonaisuuksiin.

Toisen vuosiluokan päätteeksi tehtävä arviointi

Toisen vuosiluokan lopulla oppimisen arvioinnin pääpaino on oppimisen edistymisen arvioinnissa. Oppilaalle annetaan lukuvuositodistuksen lisäksi myös muuta ohjaavaa palautetta opetuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Tavoitteena on tuoda esille oppilaan vahvuuksia oppijana ja vahvistaa itsetuntoa ja oppimismotivaatiota. Usein on tarpeen arvioida ja suunnitella yhdessä myös oppilaan tarvitsemaa ohjausta ja tukea. Nivelvaihetta lähestyttäessä korostuu opettajan, oppilaan ja huoltajan välinen vuorovaikutus. On tärkeää, että oppilaan omat arviot ja toiveet sekä huoltajan näkemykset tulevat kuulluiksi.

Oppilaan oppimisprosessin kannalta keskeisiä, laaja-alaisen osaamisen tavoitteisiin perustuvia näkökulmia, joihin opettaja kiinnittää huomiota arvioidessaan oppilaan edistymistä ja antaessaan siitä palautetta oppilaalle ja huoltajalle ovat:

- edistyminen kielellisissä valmiuksissa, erityisesti
 - kysymisen ja kuuntelemisen taidot
 - vuorovaikutustaidot ja taito ilmaista itseään eri keinoin
- edistyminen työskentelytaidoissa, erityisesti
 - taito työskennellä itsenäisesti ja ryhmässä
- edistyminen taidossa huolehtia omista ja yhteisesti sovituista tehtävistä

Lisäksi annetaan palautetta oppilaan opiskelun etenemisestä eri oppiaineissa. Lukuvuositodistuksessa ilmaistaan, onko oppilas saavuttanut kunkin oppiaineen tavoitteet hyväksyttävästi.

Kuudennen vuosiluokan päätteeksi tehtävä arviointi

Kuudennen vuosiluokan lopulla oppilaalle annetaan lukuvuositodistuksen lisäksi myös muuta ohjaavaa palautetta opetuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Palautteessa kiinnitetään huomiota erityisesti työskentelytaitojen ja oppimisen taitojen kehittymiseen. Oppilas tarvitsee tietoa myös edistymisestään oppiaineissa ja laaja-alaisessa osaamisessa. Arviointikäytänteet ja palautteen antaminen suunnitellaan niin, että oppilas ja huoltaja saavat monipuoliseen tietoon perustuvan käsityksen oppilaan oppimisen edistymisestä. Erityistä huomiota kiinnitetään opiskelumotivaation tukemiseen.

Kuudennen vuosiluokan lukuvuositodistuksessa annettavaa arviointia varten kaikkiin yhteisin oppiaineisiin on määritelty tavoitteista johdetut arviointikriteerit hyvää osaamista kuvaavalle sanalliselle arvion tai numeroarvosanalle kahdeksan (8). Kriteerien avulla on kuvattu, millaista osaamista edellytetään kyseisen arvion tai arvosanan saavuttamiseksi. Kriteerit eivät ole oppilaille asetettuja tavoitteita, vaan opettajan arvioinnin apuvälineitä. Sanallista arviota tai arvosanaa antaessaan opettaja pohtii oppilaan edistymistä suhteessa opetussuunnitelmassa määriteltyihin tavoitteisiin ja osaamisen tasoa suhteessa valtakunnallisesti määriteltyihin arviointikriteereihin. Opettajan tulee käyttää näitä kriteerejä antaessaan oppilaalle sanallisen arvion tai numeroarvosanan kuudennen vuosiluokan lukuvuositodistukseen. Oppilas saa hyvää osaamista kuvaavan sanallisen arvion tai arvosanan kahdeksan (8), mikäli hän osoittaa keskimäärin oppiaineen eri kriteerien kuvaamaa osaamista. Tason ylittäminen joidenkin tavoitteiden osalta voi kompensoida tasoa heikomman suoriutumisen joidenkin muiden tavoitteiden osalta.

Perusopetuksessa käytettävät todistukset ja todistusmerkinnät

Perusopetuksessa käytettävät todistukset ovat:

1. Lukuvuositodistus
2. Välitodistus
3. Erotodistus
4. Päätötodistus

Opetuksen järjestäjä päättää todistusten ulkoasusta.

Lukuvuositodistus

Oppilaalle tulee antaa lukuvuositolustus lukuvuoden päättyessä. Todistukseen merkitään oppilaan opinto-ohjelma ja oppiaineittain sanallinen arvio tai numeroarvosana siitä, miten oppilas on saavuttanut asetetut tavoitteet lukuvuoden aikana. Sanallista arviota voidaan käyttää todistuksissa vuosiluokilla 1-7. Sanallisistakin arvioista tulee käydä ilmi, onko oppilas suoriutunut hyväksytysti lukuvuoden opinnoista kussakin opinto-ohjelmaansa kuuluvassa oppiaineessa. Merkitäessä arvio todistukseen numerona, todistukseen merkitään myös perusopetusasetuksen 10 §:n mukainen arviointiasteikko. Muissa todistuksissa kuin päättötodistuksessa voidaan numeroarvosanaa aina täydentää sanallisilla arvioilla ja näin antaa palautetta sekä osaamisen tasosta että edistymisestä.

Lukuvuositolustuksissa ja mahdollisissa välitolustuksissa käyttäytymisen numeroarvosana merkitään todistukseen. Silloin kun käyttäytymisestä kirjoitetaan sanallinen arvio, arvio annetaan aina todistuksen liitteellä.

Uskonnon ja elämäntutkimustiedon arvio tai arvosana merkitään lukuvuositolustukseen ja mahdollisiin välitolustuksiin muodossa ”uskonto/elämäntutkimustieto” erittelemättä sitä, kumpaa oppiainetta oppilas on opiskellut. Oppilaan opiskelemaa uskonnon oppimäärää ei merkitä todistuksiin. Jos oppilas saa oman uskonnon opetusta, hänen saamansa arvio merkitään todistukseen, mikäli kyseinen opetus on perusopetuksen järjestäjän antamaa. Uskonnollisen yhdyskunnan antamasta opetuksesta mahdollisesti saatua arvosanaa ei merkitä todistukseen.

Jos oppilaan oppitunneista lukuvuoden aikana vähintään 25 % on opetettu muulla kuin koulun opetuskielillä, tulee todistuksessa mainita opetuksessa käytetty kieli.

Yksilöllistettyjen oppimäärien mukaisesti opiskelluissa oppiaineissa voidaan todistuksessa käyttää numeroarviointin sijasta sanallista arviota kaikilla vuosiluokilla. Toiminta-alueittain opiskeltaessa käytetään sanallista arviointia kaikilla vuosiluokilla. Sanallisesta arviosta on käytävä ilmi, onko oppilaan suoritus hyväksytty vai hylätty. Jos erityisen tuen päätöksessä on päätetty, että oppilas opiskelee yhdessä tai useammassa oppiaineessa yksilöllistetyn oppimäärän mukaan, varustetaan kyseisen oppiaineen numeroarvosana sekä sanallinen arvio tähdellä (*). Todistuksen lisätietoja -kohtaan tulee maininta siitä, että oppilas on opiskellut tähdellä (*) merkityt oppiaineet yksilöllistetyn oppimäärän mukaan.

Lukuvuositolustukseen merkitään:

- todistuksen nimi
- opetuksen järjestäjän ja koulun nimi
- oppilaan nimi ja syntymäaika
- todistuksen antamispäivä
- opetusryhmästä vastaavan opettajan tai rehtorin allekirjoitus
- oppilaan opinto-ohjelma ja sanalliset arviot tai numeroarvosanat siitä, miten oppilas on saavuttanut tavoitteet
- arvio oppilaan käyttäytymisestä
- oppiaineista, joissa on useampia oppimääriä (äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli ja vieraat kielet) merkitään oppilaan opiskelema oppimäärä tai oppimäärät
- luokalta siirtyminen tai mahdollinen luokalle jättäminen
- merkintä, että todistus on Opetushallituksen 22.12.2014 hyväksymien opetussuunnitelman perusteiden mukainen.

Välitolustus

Lukuvuoden aikana voidaan antaa välitolustuksia paikallisessa opetussuunnitelmassa päätettävällä tavalla. Välitolustus annetaan samoin periaattein kuin lukuvuositolustus koskien sanallisen tai numeroarvosanan käyttöä, käyttäytymisen arviointimerkintää, uskonnon ja elämäntutkimustiedon arviointimerkintää, opetuskieltä sekä yksilöllisten oppimäärien mukaista opiskelua.

Erillinen välitolustus tulee tarvittaessa antaa yhdeksännen luokan oppilaalle jatko-opintoihin pyrkimistä varten. Yhdeksännen luokan oppilaalle annettavaa välitolustusta varten oppilaan osaaminen arvioidaan samoin perustein kuin päättöarviointinissa. Arviota oppilaan käyttäytymisestä ei merkitä 9. vuosiluokalla annettavaan välitolustukseen.

Välitolustukseen merkitään:

- todistuksen nimi
- opetuksen järjestäjän ja koulun nimi
- oppilaan nimi ja syntymäaika

- todistuksen antamispäivä
- opetusryhmästä vastaavan opettajan tai rehtorin allekirjoitus
- oppilaan opinto-ohjelma ja sanalliset arviot tai numeroarvosanat siitä, miten oppilas on saavuttanut tavoitteet
- oppiaineista, joissa on useampia oppimääriä (äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli ja vieraat kielet) merkitään oppilaan opiskelema oppimäärä tai oppimäärät
- arvio oppilaan käyttäytymisestä (lukuun ottamatta 9. luokalla annettavaa välitodistusta)
- merkintä, että todistus on Opetushallituksen 22.12.2014 hyväksymien opetussuunnitelman perusteiden mukainen.

Erotodistus

Erotodistus annetaan oppilaalle, joka vaihtaa toiseen kouluun tai eroaa perusopetuksesta tai ei ole saanut oppivelvollisuutta suoritetuksi oppivelvollisuutensa aikana. Erotodistuksen liitteenä tulee olla koulussa noudatettu tuntijako sekä selvitys opetuksen mahdollisista painotuksista. Erillistä erotodistusta ei tarvitse antaa, jos oppilas siirtyy saman opetuksen järjestäjän ylläpitämään toiseen kouluun.

Erotodistus annetaan samoin periaattein kuin lukuvuositodistus koskien sanallisen tai numeroarvosanan käyttöä, uskonnon ja elämäntiedon arviointimerkintää, opetuskieltä sekä yksilöllisten oppimäärien mukaista opiskelua. Erotodistukseen ei merkitä käyttäytymisen arvioita.

Erotodistukseen merkitään:

- todistuksen nimi
- opetuksen järjestäjän ja koulun nimi
- oppilaan nimi ja syntymäaika
- todistuksen antamispäivä
- rehtorin allekirjoitus
- oppilaan opinto-ohjelma ja sanalliset arviot tai numeroarvosanat siitä, miten oppilas on saavuttanut tavoitteet
- oppiaineista, joissa on useampia oppimääriä (äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli ja vieraat kielet) merkitään oppilaan opiskelema oppimäärä tai oppimäärät
- merkintä, että todistus on Opetushallituksen 22.12.2014 hyväksymien opetussuunnitelman perusteiden mukainen.

NAANTALI:

- yleisesti Naantalin arvioinnista

Arvioinnin tulee olla monipuolista, kannustavaa, osallisuutta edistävää ja vuorovaikutteista sekä luonteeltaan pääosin formatiivista. Numeerisesta arviointikulttuurista siirrytään enenevässä määrin sanalliseen arviointiin. Vertais- ja itsearviointia toteutetaan luontevana ja säännöllisenä osana oppitunteja. Nämä arviointimuodot sisältyvät siis oppitunteihin. Vertais- ja itsearvioinnin toteuttaminen on opettajakohtaista. Opettajat vaihtavat ja jakavat arviointiin liittyviä toimivia ideoita ja käytänteitä toistensa kanssa.

Molemmat nivelvaiheet (uudistettu kouluuntulo-nivel ja 6-nivel) ovat tärkeitä, ja niissä noudatetaan yhteneväistä arviointia, johon kuuluu Wilmassa olevien nivelvaihelomakkeiden lisäksi Wilmaan kirjattu arviointikeskustelu oppilaan ja huoltajan kanssa. (Kouluuntulo-niveleen liittyvät lomakkeet tulisi myös saada Wilmaan).

Työskentelytaitoja ei enää arvioida erillisellä liitteellä, vaan niiden arviointi sisältyy kunkin oppiaineen arviointiin. Opettaja voi mielellään kirjoittaa väli- ja lukuvuositodistukseen sanallisen arvion oppilaan menestymisestä eri oppiaineissa ja huomioida tässä yhteydessä myös työskentelytaidot.

Väli- ja lukuvuositodistukset annetaan entiseen tapaan, mutta numeroarviointia selitetään ja avataan tarvittaessa sanallisella arvioinnilla.

Todistus pohjia päivitetään seuraavasti:

* välitodistukseen ja lukuvuositodistukseen (kaikki luokka-asteet) lisätään neljäs porrastus "osaat taidon erinomaisesti"

* 1. ja 2. luokan matematiikan arviointiin lisätään "ratkaisut ongelmanratkaisutehtäviä"

* tehdään pieniä muokkauksia sanamuotoihin, esim. "osaat peruslaskutoimitukset"

* 3. luokan äidinkielen arviointiin lisätään mukaan "kielentuntemus"

* todistus pohjiin tehdään muut välttämättömät, uuden OPS:n tuomat muutokset arviointiin, esim. ympäristöoppi, yhteiskuntaoppi ja 6. luokan ruotsi

* taide- ja taitoaineet arvioidaan numeroarvioinnilla vasta 6. luokan välitodistuksessa

* uskonto/ET arvioidaan numeroarvioinnilla vasta 5. luokan välitodistuksessa

* yläkoulun todistus pohjaan lisätään liite (aktiivisuudesta, osallisuudesta)

*** 1. Luokka välitodistus -> Matematiikka korvataan vanhat arviointikohteet uusilla kohteilla Lasket yhteen ja vähennyslaskuja -> uusi Lasket peruslaskut ja Ratkaisut sanallisia tehtäviä -> uusi Ratkaisut soveltavia tehtäviä.**

Käyttäytyminen: Olet yhteistyökykyinen ja osaat ottaa toiset huomioon -> Osaat tehdä yhteistyötä muiden kanssa

*** 2. Luokka välitodistus -> Äidinkieli ja kirjallisuus -> poistetaan kokonaan arviointikohteet Ymmärrät kuulemasi ja Osaat ilmaista itseäsi suullisesti**

Matematiikka: poistetaan kokonaan arviointikohteet Osaat päässälaskuja ja Ratkaisut ongelmanratkaisutehtäviä sekä Osaat päässälaskuja ja lisätään uusi arviointikohde -> Ratkaisut soveltavia tehtäviä.

Kohdassa Käyttäytyminen: Olet yhteistyökykyinen ja osaat ottaa toiset huomioon -> Osaat tehdä yhteistyötä muiden kanssa

*** 3. Luokka välitodistus -> Äidinkieli ja kirjallisuus poistetaan kohta Suullinen ilmaisu.**

Matematiikka poistetaan kohdat Päässälaskut, Sanalliset tehtävät ja Ongelmanratkaisu -> Soveltavat tehtävät

Käyttäytyminen: Olet yhteistyökykyinen ja osaat ottaa toiset huomioon -> Osaat tehdä yhteistyötä muiden kanssa

*** 4. Luokka välitodistus -> Äidinkieli ja kirjallisuus poistetaan kohta Suullinen ilmaisu.**

Matematiikka, Päässälaskut, Sanalliset tehtävät, Ongelmanratkaisu -> Soveltavat tehtävät

Käyttäytyminen, Olet yhteistyökykyinen ja osaat ottaa toiset huomioon -> Osaat tehdä yhteistyötä muiden kanssa

*** 5. Luokka välitodistus -> Käyttäytyminen, Olet yhteistyökykyinen ja osaat ottaa toiset huomioon -> Osaat tehdä yhteistyötä muiden kanssa**

*** 6. Luokka välitodistus -> Käyttäytyminen, Olet yhteistyökykyinen ja osaat ottaa toiset huomioon -> Osaat tehdä yhteistyötä muiden kanssa**

*** 1. Luokka lukuvuositodistus, Äidinkieli ja kirjallisuus, Osaat ilmaista itseäsi suullisesti**

Matematiikka, Ratkaisut sanallisia tehtäviä ja Ratkaisut ongelmanratkaisutehtäviä -> Ratkaisut soveltavia tehtäviä

Käyttäytyminen, Olet yhteistyökykyinen ja osaat ottaa toiset huomioon -> Osaat tehdä yhteistyötä muiden kanssa

*** 2. Luokka lukuvuositodistus, Äidinkieli, Ymmärrät kuulemasi ja Osaat ilmaista itseäsi suullisesti**

Matematiikka, Osaat kertolaskuja, Osaat päässälaskuja, Ratkaisut sanallisia tehtäviä -> Ratkaisut soveltavia tehtäviä

Käyttäytyminen, Olet yhteistyökykyinen ja osaat ottaa toiset huomioon -> Osaat tehdä yhteistyötä muiden kanssa

*** 3.luokka lukuvuositodistus, Äidinkieli ja kirjallisuus, Suullinen ilmaisu**

Matematiikka, Päässälaskut, Sanalliset tehtävät, Ongelmanratkaisu -> soveltavat tehtävät

Käyttäytyminen, Olet yhteistyökykyinen ja osaat ottaa toiset huomioon -> Osaat tehdä yhteistyötä muiden kanssa

*** 4.luokka lukuvuositodistus, Äidinkieli ja kirjallisuus, Suullinen ilmaisu**

Matematiikka, Päässälaskut, Sanalliset tehtävät -> Soveltavat tehtävät

Käyttäytyminen, Olet yhteistyökykyinen ja osaat ottaa toiset huomioon -> Osaat tehdä yhteistyötä muiden kanssa

***5.luokka lukuvuositodistus**

Käyttäytyminen, Olet yhteistyökykyinen ja osaat ottaa toiset huomioon -> Osaat tehdä yhteistyötä muiden kanssa

*** 6.luokka lukuvuositodistus**

Käyttäytyminen, Olet yhteistyökykyinen ja osaat ottaa toiset huomioon -> Osaat tehdä yhteistyötä muiden kanssa

Käyttäytymistä arvioidaan edelleen erillisellä liitteellä väli- ja lukuvuositodistuksessa, mutta ala- ja yläkouluissa otetaan käyttöön uusi, yhtenäinen käyttäytymisen arvioinnin perusteet-malli. Huoltajille ja oppilaille tiedotetaan uusista käyttäytymisen arvioinnin kriteereistä, ks. uusi malli alla.

KÄYTTÄYTYMISEN ARVIOINNIN PERUSTEET (ala- ja yläkoulut)

10 Kannan oma-aloitteisesti vastuuta työyhteisöstäni. Esimerkillinen käytökseni kannustaa muitakin yrittämään. Pyrin olemaan tasapuolinen kaikille ja uskallan tarvittaessa puolustaa epäoikeudenmukaisen kohtelun uhria.

9 Kahdeksikon sisältämien hyvien ominaisuuksien lisäksi edistän oppimisen ilmapiiriä myönteisellä asennoitumisellani. Tuen **aktiivisesti** luokan työrauhaa.

8 Otan huomioon muut työyhteisön jäsenet. Olen yhteistyökykyinen ja ystävällinen. Olen paikalla ajoissa ja säännöllisesti. En **yleensä** häiritse työrauhaa.

7 Otteeni koulutyöhön lipsuu ajoittain. Välinpitämättömyyteni haittaa omaa opiskeluani ja häiritsee muita. En ole aina osannut ottaa huomioon työyhteisön muita jäseniä.

6 Kielteinen asenteeni koulua kohtaan ilmenee häiritsevänä käytöksenä ja alatyylisenä kielenkäyttönä. **Rangaistukset ovat osa koulunkäyntiäni.**

5 Suhtaudun koulunkäyntiin ja koulun sääntöihin täysin piittaamattomasti. Rangaistuksia saan lähes joka viikko.

4 Olen loukannut työyhteisöni jäseniä henkisesti ja/tai fyysisesti. En kunnioita toisten oppilaiden tai koulun omaisuutta.

- opiskelun tavoitteet ja arviointiperusteet selkeytetään oppilaille ja huoltajille

Opettajien on huolehdittava, että oppilaalla on selkeä kuva jakson tai opittavan kokonaisuuden tavoitteista ja arviointiperusteista. Arvioinnin tulee olla näkyvää koko oppimisprosessin ajan. Oppimisen edistymisestä on annettava tietoa oppilaalle ja huoltajalle säännöllisesti. Kukin opettaja voi antaa tätä informaatiota itselleen toimivia ja luontaisia toimintatapoja käyttäen. Välitodistuksessa on hyvä tuoda sanallisesti esiin, miten oppiminen on edennyt eri oppiaineissa ja missä asioissa tarvitaan lisää harjoitusta. Tässä yhteydessä on hyvä kuvata myös sanallisesti oppilaan työskentelytaitoja eri oppiaineissa. Sanallinen arviointi on erityisen suotavaa, jos oppilas on saamassa heikon arvosanan jossakin oppiaineessa.

Opettajien tulee huomioida opetuksessaan, että he suuntaavat arvioinnin haastavimpiin tavoitteisiin. Oppilaita tulee ohjata pinnallisen muistitiedon sijaan syväoppimiseen, ongelmien ratkaisuun ja rohkaista kykyä haasteiden ottamiseen. (Tässä opettaja voi käyttää apunaan esimerkiksi Bloomin taksonomia (1. muistaa, 2. ymmärtää, 3. soveltaa, 4.

analysoi, 5. arvioi, 6. luo uutta), joka selventää konkreettisesti millaisen tiedon omaksumisen tasoon pyritään. Oppilaiden tulee ymmärtää myös opettajien tekemien kysymysten tasoerot. Näin hän ymmärtää, missä ”tasossa” hän on oppimisessaan. Opettaja voi esimerkiksi kirjoittaa Bloomin oppimisen tasot yksinkertaistetusti näkyville ja keskustella oppilaiden kanssa, missä ”tasossa” oppimisessa ollaan parhaillaan, tai minkä tasoisen kysymyksen hän esitti oppilaille).

- itsearvioinnin kehittäminen koulukohtaisesti

Jotta arviointi olisi itsearviointia edistävää, sen tulee perustua tavoitteisiin, jotka opettaja selventää oppilaille. Näin oppilas ohjataan arvioimaan omaa edistymistään suhteessa tavoitteisiin. Itsearviointin käytöstä on Naantalin kouluissa jo paljon hyviä käytäntöjä ja toimintatapoja. Näitä jatketaan, ja opettajat huolehtivat erityisesti, että oppilaita kannustetaan itseohjautuvuuteen ja itsearviointitaitojen kehittämiseen jo alkuopetusluokilla. Koska opetusryhmät ovat erilaisia ja oppiaineilla on erilainen luonne, ei yksiselitteisiä ohjeita anneta, vaan itsearviointia kehitetään koulukohtaisesti. Sen merkitystä korostetaan pitämällä asiaa esillä säännöllisesti esimerkiksi opettajakokouksissa käydyissä pedagogisissa keskusteluissa.

- vertaisarvioinnin kehittäminen koulukohtaisesti

Opettajat käyttävät arvioinnissaan säännöllisesti myös vertaisarviointia, jonka tulee olla luonteva osa opetusta ja sisältyä oppitunteihin. Vertaisarviointia käytetään oppilaan opiskelun, oppimisen ja arvioinnin tukena. Vertaisarviointi tarkoittaa oppilaiden keskinäistä arviointia, jossa oppilaat arvioivat toinen toisiaan. He antavat ja saavat oppilastoverilta palautetta esimerkiksi koko opiskeluprosessista tai yksittäisestä tehtävästä. Vertaisarviointi voi olla vapaamuotoista kommentointia ja keskustelua tai ohjatumpaa opponointia. Vertaisarvioinnin etuja ovat muun muassa säännöllinen palaute, oppilaiden yhteistoiminnallisuuden edistäminen, oppimisen prosessiluonteen ja oppimisen edistymisen sekä ryhmytymisen tukeminen. Opettaja päättää kuhunkin tilanteeseen sopivasta toimintatavasta.

Vertaisarvioinnissa oppilas oppii antamaan palautetta, mutta myös ottamaan sitä vastaan. Sen käyttö vahvistaa myös itsearviointitaitoja, sillä arvioidessa toisen työtä, oppilas vertailee sitä samalla omaan työhönsä. On hyvin tärkeää, että alussa sovitaan opettajan johdolla arviointisäännöistä, eräänlaisesta arviointietiketistä. Viimekädessä opettajalla on suuri vastuu vertaisarvioinnin onnistumisessa. Vertaisarviointia tulee kehittää niin ikään koulukohtaisesti ja pedagogisissa keskusteluissa opettajat voivat jakaa toisilleen hyväksi kokemiaan toimintatapoja ja ideoita.

- painopiste on formatiivisessa arvioinnissa

Formatiivinen arviointi on oppilaille päivittäin annettavaa kannustavaa palautetta oppimisesta, käyttäytymisestä ja työskentelystä.

Formatiivisen arviointikulttuurin keskeiset piirteet ovat samat kuin yleensä arvioinnissa. Myös formatiivisen arvioinnin tulee olla oppilasta rohkaisevaa ja yrittämään kannustavaa. Ilmapiirin tulee olla keskusteleva sekä oppilaiden osallisuutta edistävä. Toimintatapana on oppilaan tukeminen oman oppimisprosessinsa ymmärtämisessä sekä oppilaan edistymisen näkyväksi tekeminen. Arvioinnin tulee olla monipuolista, oikeudenmukaista ja eettiset näkökohdat huomioon ottavaa. Saatuja tietoja tullaan hyödyntämään niin opetuksen ja koulutyön suunnittelussa kuin koko oppilaan oppimisprosessin ajan.

Formatiivinen arviointi voi olla suunnitelmallista tai spontaania. Suunnitellun formatiivisen arvioinnin lähtökohtana ovat opetussuunnitelman perusteet, ja tavoitteena on kerätä tietoa oppilaan ajattelun ja oppimisen taitojen kehitymisestä. Spontaani formatiivinen arviointi puolestaan lähtee päivittäisestä vuorovaikutuksesta joko oppilaiden välillä tai opettajan ja oppilaan välillä.

Formatiivinen arviointi Naantalin kouluissa

Formatiivinen arviointi on osa opetusta. Sen avulla seurataan oppimisen edistymistä päivittäin. Formatiivisessa arvioinnissa voidaan käyttää opettajan tekemiä tai oppikirjan tarjoamia standardoimattomia tehtäviä. Siihen kuuluu myös tehtävätyöskentelyn havainnointi ja tuntiosaamisen seuranta. Tarkoituksena on arvioida, kuinka hyvin lapset ovat oppineet juuri opetetun asian.

Formatiivista arviointia tehdään Naantalin kouluissa jatkuvasti, mutta opettajat eivät välttämättä miellä arkipäivän toimivia käytäntöjä osaksi arviointiprosessia. Opettajilla on paljon hyviä tapoja jo nyt. Näitä hyviä tapoja kannattaa jatkuvasti kehittää keskustelemalla muiden opettajien kanssa. Tärkeää on, että kukin opettaja löytää itselleen toimivat ja luontaiset formatiivisen arvioinnin menetelmät.

- Formatiivinen arviointi kannattaa aloittaa pienin askelin, eli valita ensin esimerkiksi yksi tapa ja kokeilla sitä. Kokeilun jälkeen tavan toimivuutta voi reflektoida ja miettiä, mikä

siinä oli hyvää ja miten sitä voisi mahdollisesti kehittää eteenpäin.

- Opettajan rooliin voi omaksua totuttua enemmän oppilaiden kysymysten ja ideoiden kuuntelua. Auttamalla oppilaita keskustelemaan oppimisesta ja sen tavoitteista opettaja vahvistaa paitsi tieteellistä ymmärrystä ja käsitteenmuodostusta myös oppilaan asemaa aktiivisena toimijana.
- Oppimisen, käyttäytymisen tai työskentelyn arvioinnin dokumentoimisen kukin opettaja tekee omalla tavallaan: päivittäiset muistiinpanot, oppilaan oma portfolio, lomake, jossa sarakkeet eri arvioitsijoille (oppilaan itsearviointi, vertaisarviointi, opettajan arviointi, mahdollinen kodin arviointi), Wilma.
- Tiedon välittäminen oppimisesta, käyttäytymisestä ja työskentelystä oppilaan huoltajille liittyy päivittäiseen kodin ja koulun väliseen yhteydenpitoon. Opettaja valitsee hänelle sopivan tavan: Wilma, viikkotiedote, oma puhelin aika, vanhempainvartit, luokan/koulun avoimet ovet. Kokeitten ja testien tulosten kotiin vieminen, kilpailujen tulokset, luokan oma lehti; koulun tiedote ovat kaikki välineitä formatiivisen arvioinnin välittämiseen kodeille. Oppilaan viikottaiseen edistymiseen voidaan laatia kullekin luokkatasolle sopiva työkalu; oppilaan oma arviointi lisättynä opettajankommentilla.
- Oppilaan arvioinnin suunnittelu aloitetaan lukukauden alussa pitkän tähtäimen suunnitteluna, jota tarkennetaan kuukausittaisella (tarvittaessa viikottain ja päivittäinkin) suunnittelulla. Koulun yhteiseen suunnitteluun voidaan ottaa mukaan myös oppilaskunta (hallitus). Henkilökunnan näkemys oppilaasta on myös tärkeä.

- muita arviointiin liittyviä asioita

- Jos valinnaisainetta on vain yksi vuosiviikkotunti, arvioinnissa ei anneta numeroa, vaan arvioidaan merkinnällä hyväksytty/hylätty.

- Kun oppilas saa hylätyn arvosanan, montako kertaa ja milloin hän saa mahdollisuuden osoittaa saavuttaneensa hyväksyttävät tiedot ja taidot. -> Suoritusmahdollisuuksia annetaan yksi lukuvuoden aikana lukuvuoden koulutyön päätyttyä, jolloin luokalle jättämisestä tehdään ehdollinen päätös.

- Laaja-alaisia osaamisia tulee arvioida jatkuvan arvioinnin periaatteen mukaan. Nivelvaihekeskusteluissa ja/tai vanhempainvarteissa käydään asioita läpi yhdessä myös laaja-alaisen tavoitteiden saavuttamisen osalta. Mietitään, miten taitoja harjoitellaan ja kuka kantaa vastuun.

Muutos 3.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen käytännön järjestämiseen liittyvät keskeiset linjaukset

Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen kolme tasoa ovat yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Näistä oppilas voi saada kerrallaan vain yhden tasoista tukea. Perusopetuslaissa säädettyjä tukimuotoja ovat esimerkiksi tukiovet, osa-aikainen erityisopetus, tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä erityiset apuvälineet. Näitä tukimuotoja voi käyttää kaikilla kolmella tuen tasolla sekä yksittäin että samanaikaisesti toisiaan täydentävinä. Oppilaan saaman tuen tulee olla joustavaa, pitkäjänteisesti suunniteltua ja tuen tarpeen mukaan muuttuvaa. Tukea annetaan niin kauan sekä sen tasoisena ja muotoisena kuin se on tarpeellista.

Opetuksen ja tuen järjestämisen lähtökohtana ovat sekä kunkin oppilaan että opetusryhmän vahvuudet ja oppimis- ja kehitystarpeet. Huomiota tulee kiinnittää oppimisen esteettömyyteen sekä oppimisvaikeuksien ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen tunnistamiseen. Oppimisen ja koulunkäynnin tukeminen merkitsee yhteisöllisiä ja oppimisympäristöön liittyviä ratkaisuja sekä oppilaiden yksilöllisiin tarpeisiin vastaamista. Opetusta ja tukea suunniteltaessa on otettava huomioon, että tuen tarve voi vaihdella tilapäisestä jatkuvaan, vähäisestä vahvempaan tai yhden tukimuodon tarpeesta useamman tukimuodon tarpeeseen.

Tuen tehtävänä on ehkäistä ongelmien monimuotoistumista ja syvenemistä sekä pitkäaikaisvaikutuksia. On huolehdittava oppilaan mahdollisuuksista saada onnistumisen kokemuksia oppimisessa ja ryhmän jäsenenä toimimisessa sekä tuettava oppilaan myönteistä käsitystä itsestään ja koulutyöstä. Pedagoginen asiantuntemus ja opettajien sekä muiden tuen ammattihenkilöiden monialainen yhteistyö tuen tarpeen havaitsemisessa, arvioinnissa sekä tuen suunnittelussa ja toteuttamisessa on tärkeää. Yhteistyöhön kulloinkin osallistuvat ammattihenkilöt harkitaan tapauskohtaisesti.

Perusopetuslain mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus saada riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Tuen tarpeen varhaiseksi havaitsemiseksi oppilaiden oppimisen edistymistä ja koulunkäynnin tilannetta tulee arvioida jatkuvasti. Ensimmäiseksi tarkastellaan koulussa käytössä olevia toimintatapoja, opetusjärjestelyjä ja oppimisympäristöjä sekä niiden soveltuvuutta oppilaalle. Tarkastelun pohjalta arvioidaan, voidaanko näitä muuttamalla toteuttaa oppilaalle aikaisempaa paremmin sopivia pedagogisia ratkaisuja. Arvioinnissa ja tuen suunnittelussa hyödynnetään mahdollisten muiden arviointien tuloksia ja otetaan huomioon oppilaalle aiemmin annettu tuki.

Tuki annetaan oppilaalle ensisijaisesti omassa opetusryhmässä ja koulussa erilaisin joustavin järjestelyin, ellei oppilaan etu tuen antamiseksi välttämättä edellytä oppilaan siirtämistä toiseen opetusryhmään tai kouluun. Erityisesti huolehditaan tuen jatkumisesta lapsen siirtyessä esiopetuksesta perusopetukseen, perusopetuksen sisällä sekä oppilaan siirtyessä perusopetuksesta toiselle asteelle.

Ohjaus tuen aikana

Jokaisen opettajan tehtävänä on ohjata tukea tarvitsevaa oppilasta koulunkäynnissä ja eri oppiaineiden opiskelussa. Ohjaus liittyy kaikkiin opetustilanteisiin, oppiaineisiin ja oppilaalle annettavaan arviointipalautteeseen. Ohjauksen tavoitteena on, että tukea tarvitsevan oppilaan itseluottamus, itsearviointi- ja oppimaan oppimisen taidot sekä kyky suunnitella tulevaisuuttaan vahvistuvat. Huomiota kiinnitetään oppilaan arjenhallinnassa, opintojen suunnittelu- ja opiskelutaidoissa tai yhteistyötilanteissa mahdollisesti ilmeneviin tuen tarpeisiin. Näitä taitoja vahvistetaan tarkoituksenmukaisilla ohjauksellisilla toimintatavoilla. Ohjauksella pyritään siihen, että oppilas oppii asettamaan tavoitteita oppimiselleen ja ottamaan vastuuta opiskelustaan.

Ohjauksen näkökulma otetaan huomioon arvioitaessa oppilaan tarvetta sekä tehostettuun että erityiseen tukeen. Osana pedagogista arviota tai pedagogista selvitystä arvioidaan oppilaan aikaisemmin saaman ohjauksen riittävyys ja vaikutus sekä oppilaan tarpeet ohjaukseen jatkossa. Oppimissuunnitelmaan tai HOJKSiin kirjataan myös oppilaan ohjaukseen liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet. Ohjauksellista tukea suunniteltaessa tehdään tiivistä yhteistyötä oppilaan ja huoltajan kanssa sekä hyödynnetään myös oppilashuollon ja oppilasta mahdollisesti avustavan henkilöstön asiantuntemusta.

Päätösvaiheen ohjauksessa etsitään yhdessä oppilaalle soveltuvia jatko-opintomahdollisuuksia ja selvitetään oppilaan tarvitseman tuen jatkuminen toisella asteella. Perusopetuksen päätösvaiheessa tukea tarvitsevalle oppilaalle ja hänen huoltajalleen tulee antaa tietoa ja mahdollisuus keskustella oppilaanohjaajan ja oppilashuollon eri asiantuntijoiden kanssa oppilaan jatkokoulutukseen liittyvistä erityisistä kysymyksistä.

Kodin ja koulun yhteistyö tuen aikana

Opetus ja kasvatustulee järjestää yhteistyössä huoltajien kanssa siten, että jokainen oppilas saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista opetusta, ohjausta ja tukea. Kun oppilaalla on tuen tarvetta, kodin ja koulun yhteistyön merkitys korostuu. Yhteistyötapoja ja toimintamalleja kehitetään koko perusopetuksen ajalle ja koulunkäynnin nivelvaiheisiin. Koulun henkilöstön tulee tuntee säädökset ja määräykset, jotka liittyvät huoltajan kanssa tehtävään yhteistyöhön oppilaan tukeen liittyvissä asioissa. Huoltajalle annetaan tietoa niiden soveltamisesta koulun arjessa, esimerkiksi oppilasta koskevien asioiden käsittelystä, tietojensaannista ja niiden luovuttamisesta sekä salassapidosta. Koulun henkilöstön on tärkeää olla yhteydessä kotiin heti, kun oppilaalla ilmenee oppimisen tai koulunkäynnin ongelmia tai hänen hyvinvointinsa on vaarantumassa.

Oppilaille ja huoltajille annetaan tietoa tuen saannin mahdollisuuksista, tuen kolmiportaisuudesta sekä käytettävissä olevista tukimuodoista. Huoltajia kannustetaan tukemaan osaltaan lapsensa tavoitteellista oppimista ja koulunkäyntiä. Oppilaan edistymisen ja tuen tarpeen arviointi sekä tuen suunnittelu on osa kodin ja koulun säännöllistä yhteistyötä. Tavoitteena on toimia yhteisymmärryksessä oppilaan ja huoltajan kanssa. Oppilas tai huoltaja ei voi kuitenkaan kieltäytyä perusopetuslaissa säädetyn tuen vastaanottamisesta. Oppilas voi tarvita myös yksilökohtaisen oppilashuollon

tukea. Yksilökohtaisen oppilashuollon tuki perustuu vapaaehtoisuuteen ja edellyttää oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumusta.

Naantali:

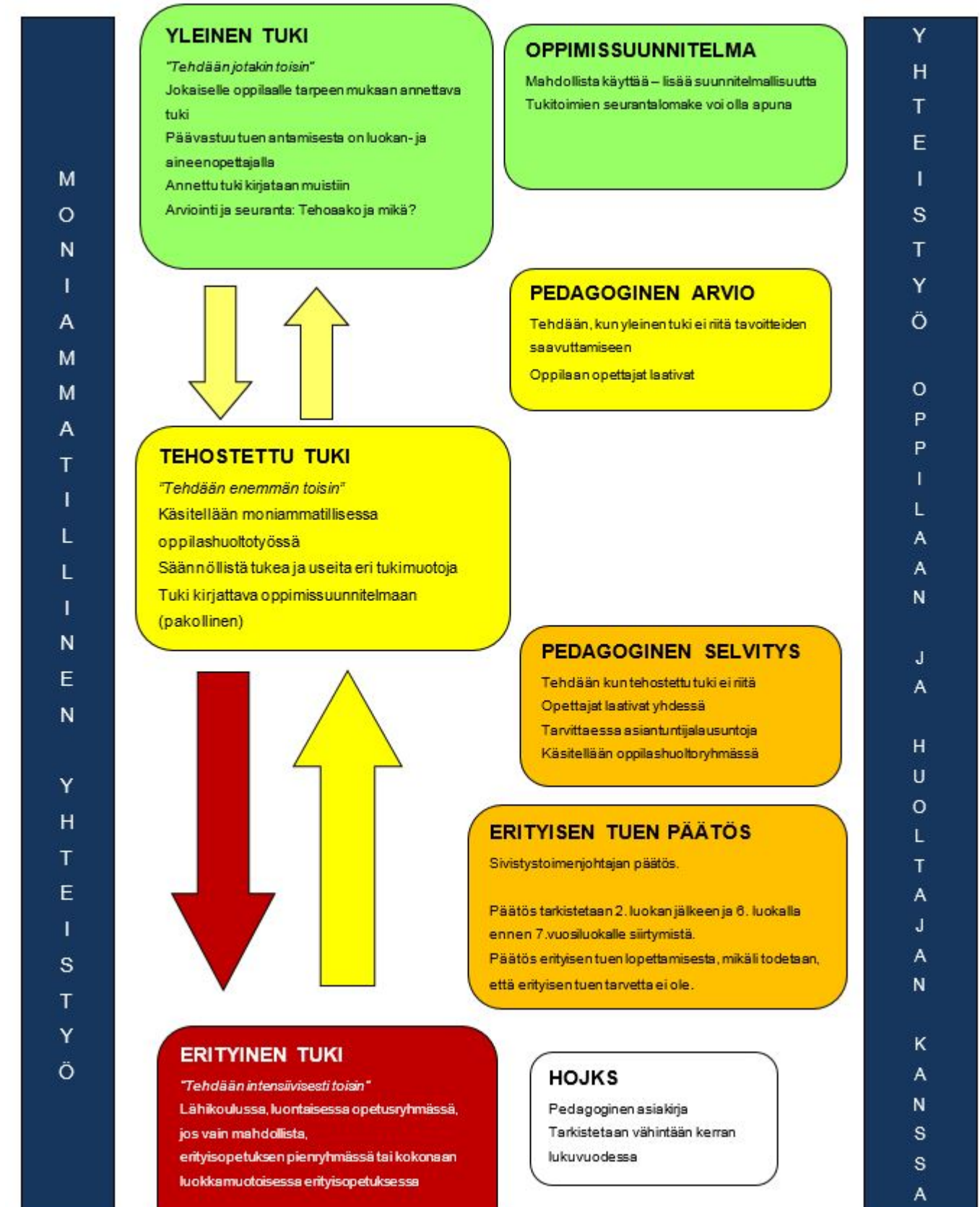
Oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestäminen Naantalissa

Oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin tuen kolmiportaisuus tarkoittaa yleistä, tehostettua ja erityistä tukea. Naantalissa oppimisen ja koulunkäynnin tuki järjestetään alla olevan prosessikuvauksen mukaisesti.

Allaolevan kaavion laatikkoon:

PEDAGOGINEN ARVIO tehdään muutos, uusi teksti kuuluu, **PEDAGOGINEN ARVIO**, Tehdään, kun yleinen tuki ei riitä tavoitteiden saavuttamiseen. Oppilaan opettajat laativat. ***Käsitellään tarvittaessa moniammatillisessa oppilashuoltotyössä.***

PEDAGOGINEN SELVITYS tehdään muutos, uusi teksti kuuluu, **PEDAGOGINEN SELVITYS**, Tehdään kun tehostettu tuki ei riitä, Opettajat laativat yhdessä, Käsitellään ***moniammatillisessa oppilashuoltotyössä.***

Tuen tarve tulee havaita mahdollisimman varhain. Tuen tarpeeseen vastataan ensisijaisesti jokaiselle oppilaalle suunnatun yleisen tuen avulla.

Yleinen tuki on jokaisen oppilaan oikeus. Päävastuu tuen antamisesta on esi-/ luokanopettajalla ja oman oppiaineensa osalta aineenopettajalla. Jokaiselle oppilaalle suunnatun yleisen tuen tukimuodot ovat laaja kirjo erilaisia

mahdollisuuksia, joita oppilas saattaa tarvita edetäkseen edellytystensä mukaan opiskelussaan. Yleisessä tuessa keskeisiä toimintatapoja ovat eriyttäminen, joustavat ryhmittelyt, tukiovetus, samanaikaisopetus ja osa-aikainen erityisopetus. Oppilaan osallistuminen osa-aikaiseen erityisopetukseen ei edellytä erillistä päätöstä. Oppilaalle voidaan laatia opetussuunnitelmaan perustuva oppimissuunnitelma. On huomattavaa, että jo yleisessä tuessa oppilaalle tarjotaan tulkkipalveluja ja apuvälineitä. Mikäli yleinen, kaikille oppilaille suunnattu oppimisen ja koulunkäynnin tuki ei ole riittävä, otetaan käyttöön tehostettu tuki.

Tehostettu tuki tarkoittaa, että tukitoimia lisätään määrällisesti ja laadullisesti ja niitä toteutetaan tavoitteellisesti, suunnitelmallisesti ja säännöllisesti. Oppilaan tarve määrittelee tukijakson pituuden, joka voi olla esimerkiksi yhden kuukauden mittainen tai puoli vuotta. Tehostettu tuki sisältää oppilaalle samanaikaisesti annettavia useitakin tukimuotoja ja tarvittavia pedagogisia järjestelyjä. Ennen tehostetun tuen aloittamista ja järjestämistä laaditaan oppilaan opiskelun **pedagoginen arvio**, jonka pohjalta rakennetaan oppimissuunnitelma. Arvion laatii esiopetuksessa esiopettaja, alakoulussa luokanopettaja ja yläkoulussa aineenopettaja yhteistyössä muiden opettajien, erityisopettajan tai opinto-ohjaajan kanssa. Arvio sisältää oppilaan ja huoltajien kuulemisen. Pedagoginen arvio käsitellään moniammatillisessa oppilashuoltotyössä. Oppimissuunnitelmaan kirjataan eri toimijoiden vastuut tuen antamisessa ja kuvataan millä tavalla tehostettu tuki toteutetaan ja arvioidaan. Oppimissuunnitelma laaditaan yhdessä oppilaan, huoltajien ja niiden opettajien kanssa, jotka osallistuvat oppilaan tehostetun tuen antamiseen.

Mikäli pedagogisen arvion pohjalta laaditun oppimissuunnitelman tehostetun tuen tukimuodot eivät ole riittäviä, otetaan käyttöön erityinen tuki.

Erityinen tuki edellyttää sivistystoimenjohtajan päätöstä. Päätöksen perusteena on oppilasta opettavien opettajien laatima **pedagoginen selvitys** asiantuntijalausuntoineen. Yleisenä suosituksena on, että tehostetun tuen osoittautuessa riittämättömäksi ja harkittaessa erityistä tukea, erityisopettaja on yhteydessä koulupsykologiin oppilaan oppimis- ja kouluvaikeuksien selvittämistä varten. Selvityksen laatii esiopetuksessa varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja peruskoulussa erityisopettaja yhteistyössä muiden opettajien tai opinto-ohjaajan kanssa.

Erityistä tukea koskevan päätöksen toimeenpanemiseksi oppilaalle tulee laatia henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma, **HOJKS**. Laatumiseen osallistuvat oppilasta opettavat opettajat sekä mahdollisuuksien mukaan oppilas ja oppilaan huoltajat. Jokainen oppilasta opettava opettaja on vastuussa oman työtehtävänsä mukaisen osa-alueen sisällöstä. Erityisopettaja on vastuussa HOJKS:n laadinnan, arvioinnin ja tarkistamisen toteutumisesta. HOJKS:ia laadittaessa sovitaan, kuka tiedottaa tuen tarpeesta niille opettajille, joiden oppitunneilla tuen tarve ilmenee.

Esiopetuksen osalta oppilaan ohjauksella tarkoitetaan lapsen yksilöllistä ohjausta. Esiopetuksen tukimuotoja ovat myös pienryhmätoiminta ja erilaiset oppimisympäristöjärjestelyt. Sekä esi- että perusopetuksessa tukimuodot ovat pääosin samoja siirryttäessä yleisestä tuesta tehostettuun ja tehostetusta tuesta erityiseen tukeen. Tukimuotojen ensisijaisuus, laatu ja määrä muuttuvat siirryttäessä tukimuodosta toiseen. On huomioitavaa, että siirtymiset tuen muodosta toiseen ovat mahdollisia molempiin suuntiin.

Varhainen tukeminen

Varhaisella tukemisella tarkoitetaan tuen tarpeen havaitsemista, huolen puheeksi ottamista ja puuttumista mahdollisimman varhain. Varhainen tukeminen tarkoittaa myös tuen tarjoamista mahdollisimman nopeasti ja oikea-aikaisesti ongelmien ilmaannuttua missä tahansa vaiheessa oppilaan koulupolkua. Tukeminen perustuu usein lasta tai nuorta lähellä olevien toimijoiden huoleen. Tuen tarpeen varhainen havaitseminen ja varhainen tuki ovat keskeisessä asemassa kun pyritään ehkäisemään ongelmien pitkittymistä ja syvenemistä.

Opettajan merkitys varhaisessa tukemisessa on keskeinen. Opettajalla on perustyössään mahdollisuus seurata oppilaan kehitystä ja oppimista päivittäisissä vuorovaikutustilanteissa. Opettajalla on myös velvollisuus antaa oppilaalle hänen tarvitsemaansa oppimisen ja koulunkäynnin tukea. Tuen tarpeen määrittelyssä, tukitoimista sopimisessa ja tukitoimien vaikuttavuuden arvioinnissa tulee opettajan olla tiiviissä yhteistyössä huoltajien kanssa. Tuen toteuttamisessa määritellään sekä koulun että kodin vastuut.

Nivelvaiheyhteistyö

Yhteistyö koulutuksen nivelvaiheissa on tärkeä, jotta oppilaan yhtenäinen koulupolku varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle saadaan mahdollisimman sujuvaksi. Välttämättömien tietojen välittäminen opetuksen asianmukaiseksi järjestämiseksi on jokaisen toimijan velvollisuus. Näin taataan tukitoimien jatkuvuus myös siirtymävaiheissa.

Erityistä huomiota kiinnitetään esiopetuksen henkilöstön, tulevan opettajan ja kodin yhteistyömuotojen vakiinnuttamiseen lapsen siirtyessä esiopetuksesta kouluun. Käytössä on lomake, jonka sekä huoltajat että esiopetuksen opettajat täyttävät ja joka toimitetaan tulevalle opettajalle hyvissä ajoin.

Erityislastentarhanopettajat ja tuleva luokanopettaja sekä mahdollisesti erityisopettaja tapaavat huhti- ja toukokuun aikana. Henkilökohtaisilla tapaamisilla opetushenkilöstön ja vanhempien kanssa varmistetaan tehostettua ja erityistä

tukea tarvitsevien oppilaiden tietojen siirtyminen kouluun. Koulutulokkaat huoltajineen tutustuvat tulevaan kouluunsa toukokuussa.

Seitsemännelle luokalle siirtymistä tukevat oppilaiden tutustumiskäynti yläkouluun kuudennen luokan keväällä sekä huoltajille järjestettävä vanhempainilta. Yläkoulusta opinto-ohjaajat ja muut siirtoprosessista vastaavat henkilöt käyvät keväällä alakouluissa haastattelemassa kuudennen luokan opettajia ja oppilaita siirtymisessä oleellisista asioista. Käytössä on myös nivelvaiheen lomake. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että lomakkeen tiedot välittyvät niille yläkoulun opettajille, joille niistä on hyötyä. Tiedon välittämisestä vastaavat opinto-ohjaajat.

Perusopetuksesta toiselle asteelle siirtymisessä tärkeä rooli on opinto-ohjaajalla yhdessä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa. Opinto-ohjaaja tukee ja ohjaa oppilasta valintojen tekemisessä ja on yhteistyössä toisen asteen oppilaitoksiin ja työelämään.

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden osalta myös erityisopettaja voi tarvittaessa ohjata ja tukea oppilasta valinnoissa.

Muutos 4.

Joustava perusopetus yläkoulussa - JOPO

NAANTALIN JOUSTAVAN PERUSOPETUKSEN (JOPO) OPETUSSUUNNITELMA

1. Joustava perusopetus Naantalissa

Joustava perusopetus toteutetaan pienryhmäopetuksena (korkeintaan 10 oppilaan ryhmä). Naantalissa jopo-luokalla opiskelevat pääasiassa peruskoulun 9. luokkaa suorittavat oppilaat. Jopo toimintaan on mahdollisuus erityisestä syystä osallistua jo 8. luokalla. Opiskelussa noudatetaan Naantalin opetussuunnitelman tavoitteita, mutta opetusjärjestelyt ovat joustavia ja yksilöllisiä. Opiskelu tapahtuu lähiopetuksena ja työpaikkaoppimisena.

Jopo-oppilaille laaditaan henkilökohtainen oppimissuunnitelma (tehostettu tuki). Mikäli jopo-luokalla on erityisen tuen oppilas, hänelle tehdään HOJKS.

Jopo-luokan opetuksesta vastaa pääsääntöisesti yksi opettaja, joka toimii myös luokanvalvojana. Hänen lisäksi opitunteja voivat pitää myös aineopettajat.

Opettajan työparina toimii jopo-ohjaaja, jonka tehtävänä jopo-toiminnassa on yhteistyössä jopo-opettajan kanssa mm:

- työpaikkaverkoston luominen
- työpaikkaopiskeluun liittyvät järjestelyt
- edesauttaa oppilaiden myönteisen minäkuvan kehittymistä
- sosioemotionaalinen tuki
- vanhempien kanssa tehtävä yhteistyö

Ohjaaja on myös mukana koulun ulkopuolella tapahtuvissa toiminnoissa, retkillä ja tavallisilla oppitunneilla.

2. Oppilasvalinta

Jopo-luokalle voidaan valita oppilas

- jolla on vaara jäädä vaille perusopetuksen päättötodistusta tai hänellä on vaikeuksia suoriutua opinnoistaan (mm. heikko koulumotivaatio, alisuoriutuminen, runsaat poissaolot)
- joka hyötyy työpainotteisuudesta ja toiminnallisista työtavoista sekä pienryhmäopetuksesta
- joka on riittävän aktiivinen ja pystyy itsenäiseen työskentelyyn
- joka yhdessä huoltajan kanssa sitoutuu jopo-opetukseen
- jonka oppimisvaikeudet eivät ole este opiskella joustavan perusopetuksen ryhmässä.

Valintaprosessi

- jopo-luokalle haetaan oppilaan ja huoltajan yhdessä täyttämällä hakulomakkeella, joka toimitetaan Maijamäen kouluun

- hakemuksen liitteeksi pyydetään oppilashuoltohenkilöstön, luokanvalvojan tai erityisopettajan suositus

- jopo-luokalle hakijat haastatellaan yhdessä huoltajan kanssa, haastattelijana toimii moniammatillinen tiimi.

Haastattelujen jälkeen tiimi esittää ehdotuksensa jopo-luokalle valittavista oppilaista ja valinnasta johtava rehtori tekee hallintopäätöksen. Hakijoille ilmoitetaan valintatuloksista toukokuun loppuun mennessä.

3. Joustavan perusopetuksen oppimisympäristöt

Joustavan perusopetuksen oppimisympäristöjä ovat oman luokan ja koulun tilojen ohella esim. leirikoulut.

Leirikoulujen aikana on mahdollisuus hyödyntää seikkailu- ja elämyspedagogiikkaa, jota joustavassa perusopetuksessa käytetään ennen kaikkea sosiaalisen kasvatuksen menetelmänä, tavoitteena on ryhmäyttää oppilaita ja heidän kanssaan työskenteleviä aikuisia, tarjota mahdollisuuksia keskustella erilaisista elämään liittyvistä asioista sekä antaa nuorelle mahdollisuus arvioida omia vahvuuksiaan ja kokea onnistumisen elämyksiä.

Oppimisympäristönä on myös mm. lähialueiden luonto, kirjastot, työpaikat, yritykset, museot ja kaupungin eri toimipisteet.

3.1. Työpaikkaopiskelu

Työpaikkaopiskelu on keskeinen osa jopo-oppilaiden koulunkäyntiä. Jopo-luokan oppilailla on lukuvuoden aikana 7-8 työssäoppimisviikkoa, työpaikoilla ollaan pääsääntöisesti viikko kerrallaan. Työpaikkaopiskelu suunnitellaan ja toteutetaan jokaisen oppilaan omista lähtökohdista käsin. Tavoitteena on perehdyttää oppilas työelämään ja auttaa häntä löytämään itselleen sopiva ammattiala tai koulutusvaihtoehto peruskoulun jälkeen.

Työpaikkaopiskeluun kuuluvat seuraavat vaiheet:

- työpaikan hankkiminen: oppilas itse tai yhdessä ohjaajan kanssa
- työpaikkaopiskeluun valmentautuminen, työpaikkaohjaajan ohjeistaminen työpaikalla (jopo-ohjaaja yhteyshenkilönä)
- opiskelu ja ohjaus työpaikalla (jopo-ohjaaja yhteyshenkilönä), reflektointi koulupäivien aikana
- opiskelijan arviointi, työtodistus

Työpaikkajaksolla noudatetaan lakia nuoresta työntekijästä. Oppilaan työpäivä on kuuden tunnin mittainen, mutta työajasta voidaan myös erikseen sopia. Työpaikkaopiskelu on osa koulunkäyntiä, eikä siitä makseta oppilaalle palkkaa.

3.2 Opetuksen käytänteitä koulun ulkopuolella

Joustavan perusopetuksen yhtenä painotusalueena on työpaikkaoppiminen. Osa aihekokonaisuuksista toteutetaan työpaikkajaksojen aikana sopiviin aihepiireihin integroituna.

Koulun ulkopuolella tapahtuva toiminta, vierailut ja luokassa käyvät vierailijat ovat niin ikään keskeisiä jopo-luokan opiskelussa.

Jopo-luokan toimintaan kuuluvat käynnit lähiympäristössä ja esim. palvelupäivä (esim. vapaaehtoistyö vanhainkodissa).

Jopo toimii myös yhteistyössä lähikuntien muiden jopo-luokkien ja alueen toisen asteen oppilaitosten kanssa.

4. Valinnaisaineiden opetus jopo-luokissa

Joustavan perusopetuksen oppilaiden valinnaisaineiden on mahdollista poiketa koulun muiden oppilaiden opetussuunnitelmassa määritellyistä valinnaisaineista. Valinnaisaineet on mahdollista opiskella joko omana ryhmänä tai kokonaan yleisopetuksen ryhmissä aineopettajien johdolla. Jopo-luokkien oppilaiden valinnaisaineiksi voidaan kirjata myös työpaikkajaksoilla tehtäviä opintokokonaisuuksia tai niiden osia.

5. Yhteistyö kotien kanssa

Huoltajien kanssa tehdään pitkäkestoista, tehostettua yhteistyötä, jonka avulla kodit sitoutetaan oppilaan opiskelun ja elämänhallinnan tukemiseen sekä oppilaan positiivisen minäkuvan kehittämiseen. Yhteistyömuotoja ovat mm. jopo-luokan omat vanhempainillat, huoltajien henkilökohtaiset tapaamiset, yhteiset tapahtumat, puhelin- ja sähköpostiyhteydet.

6. Oppilaan arviointi ja todistukset

Jopo-luokan oppilaiden arviointi noudattaa kaupungin ja koulun opetussuunnitelman mukaista oppilasarviointia. Työpaikkajaksoilta saatua palautetta voidaan hyödyntää arvioinnissa. Oppilaalle voidaan tarvittaessa antaa todistukseen liitteitä, joissa kuvataan opintoja tarkemmin.

7. Jopo- toiminnan kehittäminen ja arviointi

Jopo-toiminnan arviointi ja kehittäminen on jatkuvaa. Kehittämistä tehdään säännöllisesti myös yhteistyössä lähikuntien jopo-työntekijöiden kanssa sekä osallistumalla valtakunnallisiin jopo-koulutuksiin. Oppilaiden sijoittumista jatko-opintoihin seurataan. Mikäli ensimmäisen opintovuoden aikana opinnot uhkaavat keskeytyä, ohjataan oppilas Naantalin kaupungin etsivän nuorisotyön avun pariin.

Jopo-toiminnan kehittämisvastuu on jopo-työparilla yhteistyössä johtavan rehtorin kanssa.

Muutos 5.

Vuosiluokat 1-2

Siirtymävaiheet

NIVELVAIHE 0/1

Ensimmäiselle luokalle ilmoittautuminen

Ensimmäiselle luokalle ilmoittautuminen tehdään tammikuun puoleen väliin mennessä.

Ilmoittautuminen tapahtuu sähköisesti Internetin välityksellä Wilma-ohjelmalla, joka on koulun alettua jatkossakin huoltajien käytettävissä. Koulutulokkaiden huoltajille lähetetään kotiin ohjeet kouluun ilmoittautumisesta sekä avainkoodit ja ohjeet oman Wilma-tunnuksen luomiseksi.

Huoltajat merkitsevät ensisijaisen ja toissijaisen koulutoiveen. Koulutuslautakunta sijoittaa maaliskuun kokouksessaan oppilaat kouluihin ottaen mahdollisuuksien mukaan huomioon koulutoiveet. Mikäli koulutoivetta ei voida toteuttaa, ollaan huoltajiin yhteydessä ennen koulutuslautakunnan kokousta.

Kielirikasteiselle luokalle haku

Kuparivuoren kielirikasteiselle luokalle hakeneille lapsille järjestetään helmikuun alussa valintatestaukset. Testaus toteutetaan suomeksi ja se koostuu ryhmä- ja yksilömuotoisista arvioinneista. Testauksesta vastaavat koulupsykologit ja Kuparivuoren koulun opettajat. Valintakokeen tulokset valmistuvat helmikuun loppuun mennessä. Koulutuslautakunta vahvistaa testausten tulokset oppilaiden sijoittamisen yhteydessä.

Erityisen tuen tarpeessa olevat oppilaat

Varhaiskasvatuksen erityisopettajat ja koulupsykologit ja vastaanottavan koulun erityisopettajat pitävät koulutulokkaiden tuen tarpeita kartoittavan palaverin viikon 7 loppuun mennessä. Tämän jälkeen tiedot koulutulokkaiden tuen tarpeista toimitetaan kouluun ilmoittautumisesta vastaavalle toimistosihteerille.

Kouluihin sijoittaminen

Koulutuslautakunta sijoittaa maaliskuun kokouksessaan ensimmäiselle luokalle tulevat oppilaat.

Naantalissa ei ole pysyviä oppilasalueita, joten koulupaikat määräytyvät vuosittain kyseessä olevan ikäluokan osoitteiden ja muiden sijoittamisessa huomioon otettavien seikkojen perusteella. Sivistysviraston toimistosihteerin valmistelee sijoittamisesityksen lautakunnalle.

Nivelvaiheen tiedonsiirtoprosessi

Primuksesta tulostetaan esikouluihin Eskari-eka siirtolomakkeen etusivu, jossa on ilmoittautumisen yhteydessä kirjautuneet tiedot valmiina. Lomakkeet jaetaan esikouluihin ja puuttuvat tiedot lisätään esikoulussa yhdessä vanhempien kanssa. Siirtolomakkeeseen lisätään esikoulun havainnointi- ja suunnitelmalomake, lapsen omakuvasivu ja Mavalan kansilehti tai tarvittaessa koko Mavalan-paketti. Tiedot siirretään huhtikuun aikana koulutulokkaan tulevaan kouluun.

Mikäli lapsi kuuluu tehostetun tai erityisen tuen piiriin, oppimissuunnitelma tai HOJKS välittyy tulevalle luokanopettajalle ja erityisopettajalle Wilma-järjestelmän kautta.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajat keskustelevala tehostetun ja erityisen tuen tukimuodoista erityisopettajien kanssa, kun koulupaikat ovat varmistuneet.

Esi- ja luokanopettaja voivat tavata tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan. Siirtymävaiheen palaverissa sovitaan yhteisistä käytännöistä ja varmistetaan tiedon kulku.

Kouluun tutustuminen

Koulutulokkaille ja heidän huoltajilleen järjestetään toukokuussa tutustumiskäynti tulevaan kouluun.

Tilaisuus on kestoltaan noin 1,5 – 2 tuntia ja tulevien ekaluokkien opettajien lisäksi paikalla on koulupsykologi, aamu- ja iltapäivätoiminnan edustaja sekä vaihtelevasti koulun muuta henkilökuntaa.

Naantalissa siirtymävaiheen yhteistyö on suunnitelmallista siirryttäessä esiopetuksesta perusopetukseen. Yksittäisten päiväkotien ja koulujen opettajien yhteistyö muokkaantuu mahdollisuuksien mukaan. Yhteistyö esi- ja perusopetuksen välillä toteutuu myös vuosittain järjestettävissä yhteisissä nivelvaiheen palaverissa, joissa sovitaan yhteisistä käytännöistä ja varmistetaan tiedon kulku. Lukuvuoden päättyessä esi- ja alkuopetushenkilöstö arvioivat kuluneen lukuvuoden yhteistyötä.

Yhteistyö nivelvaiheissa on tärkeä, jotta oppilaan yhtenäinen polku varhaiskasvatuksesta perusopetukseen saadaan mahdollisimman sujuvaksi. Välttämättömien tietojen välittäminen opetuksen asianmukaiseksi järjestämiseksi on jokaisen toimijan velvollisuus. Näin taataan tukitoimien jatkuvuus siirtymävaiheissa. Erityistä huomiota kiinnitetään esiopetuksen henkilöstön, tulevan opettajat ja kodin yhteistyömuotojen vakiinnuttamiseen lapsen siirtyessä esiopetuksesta kouluun. Käytössä on lomake, jonka sekä huoltajat että esiopetuksen opettajat täyttävät ja joka toimitetaan tulevalle opettajalle hyvissä ajoin. Kiertävät ja ryhmissä työskentelevät varhaiskasvatuksen erityisopettajat ja koulujen erityisopettajat tapaavat koulukohtaisesti huhtikuussa. Lastentarhanopettajat ja tuleva luokanopettaja sekä mahdollisesti erityisopettaja tapaavat huhti-toukokuun aikana. Henkilökohtaisilla tapaamisilla opetushenkilöstön ja vanhempien kanssa varmistetaan tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tietojen siirtyminen kouluun. Esikoululaiset voivat mahdollisuuksien mukaan tutustua koulun toimintaan pitkin kouluvuotta esim. ruokailu, yhteiset tapahtumat ja juhlat, kummitoiminta sekä yhteiset tai vaihtotunnit. Koulutulokkaat huoltajineen tutustuvat tulevaan kouluunsa toukokuussa. Nivelvaiheen käytännöt ja tuki:

Tammikuu

- Esiopetukseen ja kouluun ilmoittautuminen (vastuuhenkilöt: päivähoidon esimies ja koulusihteeri)

Helmikuu

- Kielirikasteiselle luokalle haku pääsykokeen kautta (johtava koulupsykologi)
- Erityisen tuen tarpeessa olevien oppilaiden sijoittamispalaverit (varhaiskasvatuksen erityisopettajat ja koulupsykologit)

Maaliskuu

- Lautakunnan päätökset

Huhtikuu

- Koulutulokkaiden lomake (esiopettajat)-havainnointilomake kouluun, mikäli lapselle on tehty oppimissuunnitelma (esiopettajat, varhaiskasvatuksen erityisopettajat)
- Oppimissuunnitelmat Wilmaan **tulevan opettajan, erityisopettajan ja rehtorin nähtäväksi.**
- Tarvittaessa esiopettajien ja luokan-/erityisopettajien tapaamiset, vanhempainillat (esiopettajat, luokan-/erityisopettajat)

Toukokuu

- Mavalkan kansilehti kouluihin (esiopettajat)
- Kouluun tutustumispäivä
- Infot tulevien ykkösten huoltajille (luokanopettaja, koulunjohtaja/rehtori)

Syksy

- Vanhempainilta ja muu yhteistyö vanhempien kanssa esim. vanhempainvartit

- Luokan ryhmytymistä vahvistavia toimintoja
- Yhteistyö erityisopettajan kanssa tarpeiden ja resurssien mukaan

Laaja-alainen osaaminen luokilla 1-2

Laaja-alaisen osaamisen alueet

L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen?

Tutkiva ja luova työskentely:

- Oppilas osaa kertoa omista kokemuksistaan ja tehdä havaintoja ympäristöstään.
- Oppilaita kannustetaan tekemään kysymyksiä ihmettelyn ja löytämisen ilon kautta.
- Opetellaan yhdessä kuvailemaan ympäristöä ja harjoitellaan ryhmittelyn perusteita.
- Ajattelu, muisti ja mielikuvitus kehittyy tarinoiden, satujen, pelien, leikkien ja lorujen avulla.
- Pelien ja leikkien avulla lapsi oppii tuottamaan pieniä tarinoita ja keksimään leikkiin tai peliin sääntöjä.

Itsetuntemus ja omien taitojen reflektointi:

- Harjoitellaan oman työn arviointia ja havainnoidaan työn erilaisia vaiheita.
- Iloitaan onnistumisista työn erilaissa vaiheissa.
- Innostutaan yhdessä, ihmetellään ja löydetään työn tekemisen ilo.
- Kannustetaan jokaista osallistumaan ja tunnistamaan omia vahvuuksiaan.

Ongelmanratkaisu yhdessä:

- Oppilas opettelee ratkaisemaan ongelmia vuorovaikutuksessa toisten kanssa.
- Harjoitellaan tekemään kysymyksiä, ihmetellään yhdessä, puhutaan yhdessä ja kuunnellaan toisia.

L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu?

Omien juurien ymmärtäminen:

- Oppilas oppii tuntemaan ja arvostamaan oman perheensä perinteitä ja tapoja.
- Opitaan huomioimaan kalenterivuoden suurimpia juhlia.
- Tutustutaan omaan lähiympäristöön ja sen kulttuuriympäristöön.

Erilaisten maailmankatsomusten ymmärrys ja arvostus:

- Tutustutaan eri maihin ja kulttuureihin pelien, leikkien ja juhlien kautta.
- Ollaan kiinnostuneita erilaisuudesta.

- Opetellaan arvostamaan erilaisuutta.

Vuorovaikutus erilaisissa ympäristöissä ja yhteisöissä:

- Rohkaistaan ilmaisemaan itseään ja itselle merkityksellisiä asioita monipuolisesti.
- Harjoitellaan mielikuvitusta, kekseliäisyyttä ja vuorovaikutusta erilaisten menetelmien kautta.
- Opitaan hyviä tapoja ja opetellaan toimimaan ja käyttäytymään hyvien tapojen mukaisesti.
- Opitaan huomaamaan hyvien käytöstopojen merkitys vuorovaikutustilanteissa.

L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot?

Vastuu omasta itsestä ja tulevaisuudesta:

- Harjoitellaan omien tarpeiden ja tunteiden tunnistamista ja ilmaisemista.
- Oppilas oppii huolehtimaan omalle ikäkaudelleen sopivista vastuutehtävistä (esim. omista tavaroista huolehtiminen ja perushygienia).
- Oppilas oppii ymmärtämään vuorokausirytmisiä ja harjoittelemaan kellonaikoja sekä kalenterin käyttöä (esim. viikonpäivät, kuukaudet ja vuodenaajat).
- Oppilaiden kanssa keskustellaan levon ja ravinnon merkityksestä.
- Harjoitellaan liikennesääntöjä ja oppilaita opastetaan turvalliseen liikkumiseen liikenteessä.
- Oppilaiden kanssa keskustellaan kodin ja koulun turvallisuuteen liittyvistä perusasioista.

Omien ratkaisujen vaikutus muihin:

- Opitaan tunnistamaan, miten oma toiminta vaikuttaa toisiin.
- Ymmärretään yhteisten pelisääntöjen merkitys.
- Harjoitellaan viestintätyökalujen vastuullista ja turvallista käyttöä.

Osaava ja vastuullinen kansalaisuus:

- Mietitään yhteisiä pelisääntöjä esim. luokkatyöskentelyyn sekä opetellaan sitoutumaan yhdessä sovittuihin asioihin.
- Ohjataan oppilaita kohti kriittistä kuluttajuutta.

L4 Monilukutaito?

1.-2.-luokilla monilukutaitoa kehitetään erilaisten viestien tulkitsemisen ja tuottamisen taitojen harjoitteluna kaikissa oppiaineissa. Tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään monilukutaidon kehittämisessä ikäkauteen soveltuvalla tavalla.

Oppilaat osaavat tuoda omia kokemuksiaan ja mielipiteitään esille sekä ottaa muiden näkökulmia huomioon. Oppilaita ohjataan huomioimaan tekstiä tarkasteltaessa missä kontekstissa teksti esiintyy, sekä erottamaan eri tekstilajeja.

L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen?

1.-2. luokilla harjoitellaan ja opitaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologian perustaitoja oppilaan ikäkausi huomioon. Käytettävissä sovelluksissa korostuu pelinomaisuus, oppilaan tutkiva ote ja mahdollisuuksien mukaan ilmiöiden havainnollistaminen simulaatioiden avulla.

Käytännön taidot ja oma tuottaminen:

Oppilaat osaavat tietokoneen käynnistämisen, omalla käyttäjätunnuksella kirjautumisen, tiedostojen ja sovellusten käsittelyn (avaaminen, sulkeminen, tallennus), uloskirjautumisen ja tietokoneen sammuttamisen sekä muut keskeiset käyttö- ja toimintaperiaatteet. Oppilaat harjoittelevat tekstin tuottamista ja käsittelyä näppäimistöllä ja mobiililaitteella sekä kuvien ja tekstin kopioimista ja liittämistä. Oppilaat tutustuvat oppimisympäristötyöskentelyyn ja ohjelmointiin ikäkauteen sopivia sovelluksia apuna käyttäen.

Vastuullinen ja turvallinen toiminta:

Oppilaiden kanssa keskustellaan ja luodaan yhdessä tv:n turvallisia käyttötapoja ja hyviä käytöstapoja. Nämä kirjataan ylös ja niitä käytetään ohjaamaan työskentelyä. Huomiota kiinnitetään myös terveellisiin työasentoihin sekä sopivan pituisten työjaksojen merkitykseen hyvinvoinnille. Laitteiden huolelliseen käsittelyyn kiinnitetään huomiota.

Turvallista nettikäyttäytymistä harjoiteltaessa huoltajien tuki on ensisijaisen tärkeää.

Tiedonhallinta sekä tutkiva ja luova työskentely:

Oppilaat tutustuvat tiedonhakumenetelmiin. Hakutyökalujen käyttöä ja tiedonhakua eri lähteistä harjoitellaan. Omien tuotosten (teksti, kuva, ääni) luomista, muokkaamista ja esittämistä harjoitellaan.

Vuorovaikutus ja verkostoituminen:

Oppilaat harjoittelevat ryhmätyöskentelytaitoja tietokonetta tai mobiililaitetta hyödyntäen. Oppilaat osaavat käyttää sähköistä viestintävälinettä (sähköposti, pikaviestisovellus).

L6 Työelämätaidot ja yrittäjäyys?

Yrittäjämäinen asenne

- Harjoitellaan omatoimisuutta, työhön tarttumista ja itseohjautuvuutta.
- Harjoitellaan omaksumaan myönteistä asennetta työtä kohtaan.
- Oppilaita rohkaistaan toimimaan uusissa tilanteissa ja kannustetaan yrittämään parhaansa.

Omien vahvuuksien tunnistaminen suhteessa yhteiskuntaan

- Oppilas oppii tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kiinnostuksen kohteitaan.
- Oppilas opettelee käyttämään omia vahvuuksiaan ryhmässä.
- Pelien, leikkien ja ilmaisuharjoitusten kautta löydetään ja kokeillaan erilaisia rooleja.
- Pohditaan työn merkitystä ihmisten elämässä.
- Tutustutaan erilaisiin ammatteihin.

Työelämässä vaadittavan pitkäjänteisyyden ja määrätietoisuuden hahmottaminen

- Keskustellaan oppilaiden kanssa työn ja yritteliäisyyden merkityksestä.
- Tunnistetaan onnistumisen ilo ja harjoitellaan pettymysten sietoa.
- Kannustetaan työn loppuun saattamiseen.

L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen?

Tasa-arvoisuuden ja oikeudenmukaisuuden vaaliminen:

- Oppilaat ohjataan pohtimaan ja suunnittelemaan omaa toimintaa koululaisena ja ryhmän jäsenenä.
- Pohditaan yhdessä ja harjoitellaan miten oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo näkyvät koulun arjessa, säännöissä ja toimintatavoissa.

Oman ympäristön tunnistaminen ja kehittäminen:

- Suunnitellaan ja rakennetaan luokkaympäristö yhdessä oppilaiden kanssa viihtyisäksi ja toimivaksi oppimisympäristöksi.
- Pohditaan yhdessä mitkä erilaiset tekijät vaikuttavat viihtymiseen.
- Oppilaat otetaan mukaan suunnittelemaan yhteisiä juhlia ja retkiä sekä muita koulun tapahtumia.

Aktiivinen kansalaisuus:

- Harjoitellaan aktiivisuutta omassa luokassa.
- Opetellaan kantamaan vastuuta pienistä asioista.
- Keskustellaan ja opastetaan yhteisistä asioista huolehtimiseen.

Muutos 6.

Kotitalous

Arjen taitojen harjoittelussa (L3) hyödynnetään luokkaopetuksen lisäksi myös lähiympäristöä ja yhteistyöverkostoja (L6). Tietoa etsitään ja hyödynnetään myös digitaalisesti (L5). Opetuksessa huomioidaan oppilaan todellinen arki ja muuttuva yhteiskunta (L7). Oppilasta kannustetaan harjoittelemaan arjen taitoja omassa elinpiirissään. Kiireetön ja kannustava ilmapiiri auttavat oppilasta tiedon ja taidon rakentamisessa kokonaisvaltaisesti. Hyvien tapojen ja yhteistyötaitojen harjoittelu auttavat oppilasta siirtämään kotitaloustaitojaan omaan perhevaiheeseensa (L2).

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki kotitaloudessa vuosiluokilla 7-9

Opetussuunnitelman teksti

Tavoitteena on oppilaiden itseohjautuvuuden ja omiin taitoihin luottamisen lisääntyminen (L1). Oppimistilanteissa ryhmien muodostamisessa ja opetusjärjestelyissä huomioidaan oppilaiden erilaiset lähtötasot. Koulussa opittuja tietoja ja taitoja sovelletaan oppilaan omassa arjessa. **Oppimistulosten saavuttamiseksi oppilasta kannustetaan harjoittelemaan kotitaloustaitoja myös itsenäisesti(L3).**

Oppilaan oppimisen arviointi kotitaloudessa vuosiluokilla 7-9

Kotitaloudessa oppimisen arviointi on monimuotoista, ohjaavaa ja kannustavaa. Oppilaat saavat palautetta taidostaan toimia eri asiayhteyksissä ja toteuttaa kotitalouden tehtäviä. Ajattelua tuetaan ohjaamalla oppilaita pohtimaan tapaansa hahmottaa ja käsitellä omaa ympäristöä. Huomiota kiinnitetään myös kotitalouden käsitteiden hahmottamiseen ja sisältöjen omaksumiseen. Opetuksessa huolehditaan siitä, että jokainen oppilas ja hänen huoltajansa ovat tietoisia tavoitteista, arviointiperusteista ja päättöarvioinnin kriteereistä. Oppilaille annetaan säännöllisesti tietoa oppimisen edistymisestä ja suoriutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

Päättöarviointi sijoittuu siihen lukuvuoteen, jona oppiaineen opiskelu päättyy kaikille yhteisenä oppiaineena. Päättöarvioinnilla määritellään, miten oppilas on opiskelun päättyessä saavuttanut kotitalouden oppimäärän tavoitteet.

Päättöarvosana muodostetaan suhteuttamalla oppilaan osaamisen taso kotitalous-oppiaineen valtakunnallisiin päättöarvioinnin kriteereihin. Osaaminen oppiaineessa kehittyä koko yhteisen kotitalouden opetuksen ajan vahvistuvana ja etenevänä oppimisena. Päättöarvosanan muodostamisessa otetaan huomioon kaikki valtakunnalliset päättöarvioinnin kriteerit riippumatta siitä, mille vuosiluokalle vastaava tavoite on asetettu paikallisessa opetussuunnitelmassa. Oppilas saa arvosanan kahdeksan (8), mikäli hän osoittaa keskimäärin kriteerien määrittämää osaamista. Arvosanan kahdeksan tason ylittäminen joidenkin tavoitteiden osalta voi kompensoida tasoa heikomman suoriutumisen joidenkin muiden tavoitteiden osalta.

Kotitaloudessa toteutetaan jatkuvaa arviointia ja arviointi on moniulotteista. Arvioinnin kohteena ovat käytännön taidot, tiedonhankinta- ja käsittelytaidot sekä yhteistyötaidot (L1, L4, L5). Oppilaita ja huoltajia pidetään ajan tasalla arviointikriteereistä.

7. Vuosiluokan tavoitteet

T1 ohjata oppilasta suunnittelemaan, organisoimaan ja arvioimaan työtä ja toimintaa

Oppilasta ohjataan ottamaan vastuuta arjen taitoja harjoiteltaessa sisältöalueiden tavoitteiden mukaisesti.

T2 ohjata oppilasta harjoittelemaan kotitalouden hallinnassa tarvittavia kädentaitoja sekä kannustaa luovuuteen ja estetiikan huomioimiseen

Oppilas harjoittelee kodin tavallisimpia käden taitoja vaativia tehtäviä, kuten ruoanvalmistus, leivonta ja puhtaanapito, ja osaa huomioida tekemäänsä myös visuaalisesti.

T3 ohjata ja rohkaista oppilasta valitsemaan ja käyttämään hyvinvointia edistävästi ja kestävästi kulutuksen mukaisesti materiaaleja, työvälineitä, laitteita sekä tieto- ja viestintäteknologiaa

Oppilasta ohjataan kestävästi kehityksen mukaisiin valintoihin ja tutustumaan kriittisesti olemassa olevaan lähdemateriaaliin teknologiaa hyödyntäen. Oppilas pohtii omien valintojen vaikutusta terveyteen.

T4 ohjata oppilasta suunnittelemaan ajankäyttöään ja työn etenemistä sekä ylläpitämään järjestystä oppimistehtävien aikana

Oppilasta ohjataan suunnittelemaan, organisoimaan ja järjestelemään työskentelyä itsenäisesti vuorovaikutuksessa ryhmän kanssa.

T5 ohjata ja motivoida oppilasta toimimaan hygieenisesti, turvallisesti ja ergonomisesti sekä ohjata kiinnittämään oppilaan huomiota käytettävissä oleviin voimavaroihin

Oppilas harjoittelee hygieenisesti ja turvallisesti työskentelytapoja arjen ilmiöiden parissa. Oppilasta ohjataan huomioimaan olemassa olevat voimavarat.

T6 ohjata oppilasta harjoittelemaan kuuntelua ja rakentavaa keskustelua ja argumentointia oppimistehtävien suunnittelussa ja toteuttamisessa

Oppilasta ohjataan kuuntelemaan muita ja keskustelemaan rakentavasti, harjaantuen perustelemaan ajatuksensa ja ideansa.

T7 aktivoida oppilasta tunnistamaan arjen rakentumista ja kulttuurisesti monimuotoisia toimintaympäristöjä sekä kotitalouksien perinteitä

*Oppilasta ohjataan hahmottamaan ja tunnistamaan erilaisia koteja ja perheitä sekä arjen muodostumisen niissä huomioiden erilaisten toimintatapojen tuomat mahdollisuudet. **Oppilas tutustuu suomalaiseen ruokaperinteeseen ja kansainvälisiin ruokakulttuureihin. Tavoitteena on, että oppilas oivaltaa kulttuurien monimuotoisuuden.***

T8 ohjata oppilasta työskentelemään yksin ja ryhmässä sekä sopimaan työtehtävien jakamisesta ja ajankäytöstä

Oppilasta ohjataan työtehtävien suunnitteluun ja jakamiseen sekä ajankäytön hallintaan. Oppilas harjaantuu työskentelemään itsenäisesti ja osana erilaisia ryhmiä.

T9 kannustaa oppilasta toimimaan hyvien tapojen mukaisesti vuorovaikutustilanteissa sekä pohtimaan oman käytöksen merkitystä ryhmän ja yhteisön toiminnassa

Oppilasta ohjataan noudattamaan hyviä tapoja ja ottamaan muut huomioon käyttäytymisellään sekä harjoittelemaan toimintaa itsenäisesti ja ryhmässä. Oppilas arvioi omaa toimintaansa suullisesti ja kirjallisesti.

T10 kannustaa oppilasta hankkimaan ja arvioimaan kotitalouteen liittyvää tietoa sekä ohjata käyttämään luotettavaa tietoa valintojen perustana

Oppilas harjaantuu tiedonhankintaan monipuolisesti eri tiedonlähteitä hyödyntäen. Oppilasta ohjataan vertailemaan etsimiään tietoja ja arvioimaan niitä kriittisesti ja hyödyntämään niitä työskentelyssä. Oppilas tutustuu pakkausmerkintöihin ja opiskelee ruoka- ja ravintoaineryhmiä. Oppilasta ohjataan käyttämään em. asioita hyödykseen arkielämässään.

T11 harjaannuttaa oppilasta lukemaan, tulkitsemaan ja arvioimaan toimintaohjeita sekä merkkejä ja symboleja, jotka käsittelevät kotitaloutta ja lähiympäristöä

Oppilas harjaantuu lukemaan, ymmärtämään ja noudattamaan ohjeita. Oppilas tutustuu tavallisimpiin kotitalouden merkkeihin ja symboleihin, jotta oppilas osaisi hyödyntää niitä erilaisten arjen ilmiöiden parissa.

Tiedonhallintataidot

T12 ohjata oppilasta, ongelmanratkaisuun ja luovuuteen erilaisissa tilanteissa ja ympäristöissä

*Oppilasta kannustetaan selviämään itsenäisesti erilaisista arjen haasteista ja toimimaan niissä innovatiivisesti. Oppilas tulee tietoiseksi erilaisista arkea helpottavista palveluista, **esimerkiksi juhla- ja puhtaanapitopalvelut.***

T13 ohjata oppilasta kestäväan elämäntapaan kiinnittämällä oppilaan huomiota ympäristö- ja kustannustietoisuuteen osana arjen valintoja

Oppilas tutustuu omien arkielämän valintojen merkitykseen osana nykypäivää ja tulevaisuutta. Oppilas harjoittelee mm. ruokaohjeiden muuntelua tilanteisiin sopivaksi kestäväan kehityksen periaatteiden mukaisesti. Oppilas hahmottaa jätteiden lajittelun peruseriaatteen jokapäiväisen toiminnan kautta.

Muutos 7.

Biologia, vuosiluokka 7., keskeiset sisällöt

S1 Biologinen tutkimus

Vesiympäristön tutkiminen biologisen tutkimuksen välineillä. Perehtyminen biologiseen näytteenottoon ja näytteiden tutkimiseen. Mikroskoopin, vesinäytteenottomenetelmien ja preparointivälineiden käyttö. TVT-laitteiden hyödyntäminen.

S2 Tutkimusretkiä luontoon ja lähiympäristöön

Ryhmäkoon salliessa, jako- tai kaksoistuntien yhteydessä (TÄMÄ MUUTOS MYÖS 8. JA 9.LUOKKIEN VASTAAVAAN SISÄLTÖÖN) tehdään maastoretkiä veden ääreen, esim. Itämeri, järvi tai lampi. Oppilas havainnoi ympäristöä ja tallentaa havaintojaan asianmukaisin välinein (esim. kiikarit, TVT-laitteet). Herätetään havaintojen kautta uteliaisuutta ja kiinnostusta luonnon ilmiöihin.

S3 Ekosysteemin perusrakenne ja toiminta

Tutustutaan vesiekosysteemin rakenteeseen ja toimintaan ja vesiekosysteemin lajien ekologiaan sekä havainnoidaan niitä.

S4 Mitä elämä on?

Kasvisolun rakennetta tutkitaan mikroskooppien avulla. Tutustutaan eliökunnan synnyn ja kehityksen perusteisiin.

S5 Ihminen

Perehdytään, miten vesi- ja meriekosysteemit vaikuttavat ihmiseen.

S6 Kohti kestäväa tulevaisuutta

Käsitellään pilaantumattoman vesiympäristön merkitystä ihmisille ja eliöille ja siihen kohdistuvia uhkia (mm. rehevöityminen, ilmastonmuutos), lajiston muutokset. Luonnonsuojelun merkitys vesistöille. Tutkitaan veden laatua asianmukaisin välinein luokassa ja maastossa. Herätetään vastuuntuntoa luonnon kestävästä tulevaisuudesta ja siihen vaikuttamisen keinoista. Yksilön valintojen merkitys vesiluonnolle.

Muutos 8.

Maantieto, vuosiluokka 7-9 keskeiset sisällöt

7.vuosiluokka

S1 Maapallon karttakuva ja alueet

Tutustutaan karttojen peruskäsitteistöön. Käsitellään erilaisia karttatyppejä (maasto- ja teemakartat) perinteisessä ja sähköisessä muodossa, karttojen käyttöä ja tulkitsemista. Käytetään monipuolisesti paikkatietoa ja geomediala. Käsitellään maapallon keskeisten alueiden nimistöä ja sijaintia. Harjoitellaan monipuolisten maantieteellisten tietolähteiden käyttöä ja tulkintaa (esim. tilastot, diagrammit, ilma- ja satelliittikuvat, valokuvat, uutislähteet, kirjallisuus).

S2 Ajankohtainen muuttuva maailma

Seurataan maailman ajankohtaisia uutisia ja sijoitetaan tapahtumapaikat kartalle.

S3 Elämän perusedellytykset maapallolla

Tutustutaan planetaarisuuden ja sen vaikutusten perusteisiin sekä vuorokauden- ja vuodenaikojen vaihteluun. Käsitellään maapallon lämpövyöhykkeitä ja valittujen alueiden ilmasto- ja kasvillisuusvyöhykkeitä. Käsitellään puhtaan ilman, veden ja ravinnon merkitystä ihmisten hyvinvoinnille ottaen huomioon myös kestävän käytön näkökanta.

Tutustutaan pinnanmuotoihin vaikuttaviin endogeenisiin ilmiöihin.

S4 Muuttuvat maisemat ja elinympäristöt

Tutkitaan valittujen maailman alueiden luonnon- ja kulttuurimaisemia.

S5 Ihmiset ja kulttuurit maapallolla

Tutustutaan eri maanosien luonnon- ja kulttuurimaantieteellisiin peruspiirteisiin. Tarkastellaan esimerkkien avulla miten ympäristöolosuhteet vaikuttavat ihmisen toimintaan (elinkeinot, asuminen) maapallon eri osissa. Pohditaan ihmisoikeuksia ja hyvän elämän edellytyksiä eri puolilla maailmaa.

S6 Kestävä elämäntapa ja luonnonvarojen kestävä käyttö

Tutustutaan keskeisiin maailmanlaajuisiin ympäristö- ja kehitysongelmiin (esim. ilmaston lämpeneminen, luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen, elinympäristön saastuminen, aavikoituminen, väestönkasvu, köyhyys- ja nälkäongelma). Pohditaan keinoja, joiden avulla keskeisiä maailmanlaajuisia ympäristöongelmia ja kehityskysymyksiä voidaan ratkaista.

8.vuosiluokka

S1 Maapallon karttakuva ja alueet

Syvennetään karttojen peruskäsitteistön ymmärtämistä. Käsitellään erilaisia karttatyppejä (maasto- ja teemakartat) perinteisessä ja sähköisessä muodossa, karttojen käyttöä ja tulkitsemista. Käytetään monipuolisesti paikkatietoa ja geomediala. Käsitellään maapallon keskeisten alueiden nimistöä ja sijaintia. Harjoitellaan monipuolisten maantieteellisten tietolähteiden käyttöä ja tulkintaa (esim. tilastot, diagrammit, ilma- ja satelliittikuvat, valokuvat, uutislähteet, kirjallisuus).

S2 Ajankohtainen muuttuva maailma

Seurataan maailman ajankohtaisia uutisia kriittisen pohdinnan kautta ja sijoitetaan tapahtumapaikat kartalle.

S3 Elämän perusedellytykset maapallolla

Käsitellään kasvillisuuden ja ilmastoon vaikuttavien tekijöiden syntyä, vyöhykkeisyyttä ja vaikutuksia luonnonmaisemiin. Käsitellään puhtaan ilman, veden ja ravinnon merkitystä ihmisten hyvinvoinnille ottaen huomioon myös kestävän käytön näkökanta.

S4 Muuttuvat maisemat ja elinympäristöt

: Tutkitaan valittujen maailman alueiden luonnon- ja kulttuurimaisemia.

S5 Ihmiset ja kulttuurit maapallolla

Tutustutaan **maailman** luonnon- ja kulttuurimaantieteellisiin peruspiirteisiin. Tarkastellaan esimerkkien avulla miten ympäristöolosuhteet vaikuttavat ihmisen toimintaan (elinkeinot, asuminen) maapallon eri osissa. Pohditaan ihmisoikeuksia ja hyvän elämän edellytyksiä eri puolilla maailmaa.

S6 Kestävä elämäntapa ja luonnonvarojen kestävä käyttö

Syvennetään keskeisiin maailmanlaajuisiin ympäristö- ja kehitysongelmiin liittyvää ymmärtämystä (esim. ilmaston lämpeneminen, luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen, elinympäristön saastuminen, eroosio, aavikoituminen, väestönkasvu, köyhyys- ja nälkäongelma). Pohditaan keinoja, joiden avulla keskeisiä maailmanlaajuisia ja Eurooppaa koskevia ympäristöongelmia ja kehityskysymyksiä voidaan ratkaista.

9.vuosiluokka

S1 Maapallon karttakuva ja alueet

Syvennetään karttojen peruskäsitteistön ymmärtämistä. Käsitellään erilaisia karttatyyppejä (maasto- ja teemakartat) perinteisessä ja sähköisessä muodossa, karttojen käyttöä ja tulkitsemista erityisenä tarkastelukohteena lähialueet ja Suomi. Käytetään monipuolisesti paikkatietoa ja geomediala. Käsitellään Suomen ja Pohjois-Euroopan keskeisten alueiden nimityksiä ja sijaintia. Harjoitellaan monipuolisten maantieteellisten tietolähteiden käyttöä ja tulkintaa (esim. tilastot, diagrammit, ilma- ja satelliittikuvat, valokuvat, uutislähteet, kirjallisuus).

S2 Ajankohtainen muuttuva maailma

Seurataan maailman ja erityisesti lähialueiden ajankohtaisia uutisia ja sijoitetaan tapahtumapaikat kartalle. Tutustutaan työelämässä ja yhteiskunnan eri osa-alueilla tarvittavaan maantieteelliseen osaamiseen (esim. meteorologia, kaavoitus)

S3 Elämän perusedellytykset maapallolla

Tutustutaan vuorokauden- ja vuodenaikojen vaihteluun ja ilmasto- ja kasvillisuusvyöhykkeiden rajoihin vaikuttaviin tekijöihin tarkastelukohteena Suomi. Käsitellään ilmastomuutoksen vaikutuksia. Käsitellään puhtaan ilman, veden ja ravinnon merkitystä ihmisten hyvinvoinnille ottaen huomioon myös eettisen tuotannon ja kestävän käytön näkökulma.

S4 Muuttuvat maisemat ja elinympäristöt

Tarkastellaan oman kotiseudun erityispiirteitä ja Suomen maisema-alueita. Tehdään mahdollisuuksien mukaan kenttätutkimuksia omassa lähiympäristössä. Osallistutaan oman lähiympäristön monimuotoisuuden vaalimiseen sekä sen viihtyisyyden ja turvallisuuden suunnitteluun ja parantamiseen. **Tutustutaan pinnanmuotoihin vaikuttaviin eksogeenisiin ilmiöihin.**

S5 Ihmiset ja kulttuurit maapallolla

Tutustutaan Suomen kulttuurimaantieteellisiin peruspiirteisiin (ihmisten elämä, asuminen, elinkeinot, monikulttuurisuus). Tarkastellaan esimerkkien avulla miten ympäristöolosuhteet vaikuttavat ihmisen toimintaan (esim. elinkeinot, asuminen) tarkastelukohteena erityisesti Suomi ja lähialueet. Pohditaan ihmisoikeuksia ja hyvän elämän edellytyksiä Suomessa ja eri puolilla maailmaa erityisesti lasten ja nuorten näkökulmasta.

S6 Kestävä elämäntapa ja luonnonvarojen kestävä käyttö

Tutustutaan luonnonvarojen kestävään käyttöön ja biotalouden mahdollisuuksiin Suomessa. Tutkitaan tuotteiden elinkaaria sekä pohditaan omia kulutusvalintoja ja toimintaa vastuullisena kansalaisena. Perehdytään ympäristönmuutoksiin, erityisesti ilmastomuutokseen ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemiseen. Käsitellään ympäristön tilaa ja yhteistyömahdollisuuksia Itämeren alueella. Pohditaan esimerkkien avulla globalisaation vaikutuksia ja alueellisia kehityskysymyksiä.

Muutos 9.

Matematiikka, vuosiluokka 2., keskeiset sisältöalueet

S1 Ajattelun taidot

S2 Luvut ja laskutoimitukset

- yhteen- ja vähennyslaskut lukualueella 0 - 100
- lukujono taidot, lukujen vertailu ja järjestäminen
- lukujen parillisuus, monikerrat ja puolittaminen
- kertolaskun käsite, kertotaulut 1 - 5 ja 10
- kertolaskun vaihdannaisuus ja liitännäisyys
- jakolaskun käsite
- kerto- ja jakolaskun yhteys
- murtoluvun käsite ja murtolukuja
- **johdatus allekkainlaskuun**

Muutos 10.

Terveystieto, vuosiluokka 9., keskeiset tavoitteet

T2 ohjata oppilasta kehittämään valmiuksiaan tunne- ja vuorovaikutustaidoissa ja kykyä toimia erilaisissa ristiriita- ja kriisitilanteissa

Keskeiset sisällöt

- S1 Terveyttä tukeva kasvu ja kehitys

Laaja-alaisen osaamisen alueet

- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- L4 Monilukutaito
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

Ohjata oppilasta kehittämään valmiuksiaan tunne- ja vuorovaikutustaidoissa ja kykyä toimia erilaisissa ristiriita- ja kriisitilanteissa. Tunnetaitoja kerrataan, kun opetetaan mielenterveyttä. Ohjata oppilasta ymmärtämään stressin vaikutuksia ihmiseen ja kehittämään voimavaroja keinoja stressin käsittelyyn.

T3 ohjata oppilasta kehittämään itsetuntemustaan, omien arvojen ja asenteiden sekä kehon ja mielen viestien tunnistamista ja säätelyä käyttäytymistään, oppimistaan ja opiskeluaan tukevia tekijöitä

Keskeiset sisällöt

- S1 Terveyttä tukeva kasvu ja kehitys

Laaja-alaisen osaamisen alueet

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- L4 Monilukutaito
- L6 Työelämätaidot ja yrittäjäyys

Ohjata oppilasta vahvistamaan itsetuntemustaan, kehittämään itsensä arvostamista sekä tunnistamaan kehon ja mielen viestejä (masennus, ahdistus ja stressi).

Muutos 11.

Käsityö, vuosiluokat 2-6., keskeiset sisällöt

Vuosiluokka 2.

S1 Ideointi

: Huomioidaan Naantalien merkkipäivät ja teemat, Muumi-sadut, Luostarikirkko, meri ja veneily ideoinnin lähteenä.

S2 Kokeilu

Koulun lähiympäristöstä löytyvien luonnon materiaalien hyödyntäminen ja kierrätysmateriaalien käyttö. Yhteistyötä tehdään mahdollisuuksien mukaan lähiseudun yritysten ja muiden tahojen kanssa.

S3 Suunnittelu

Tehdään yhteistyötä esimerkiksi paikallisten käsityöharrastajien kanssa (Sukkamamatit, Martat).

S4 Tekeminen

Oppilailta itseltään turhaksi jääneet materiaalit esim. karkkipaperit, T-paidat ja parittomat sukat käytetään tuotteen valmistamiseen esim. purkkien koristamiseen, keppihevosten tekemiseen ja T-paidan tuunaamiseen. **Tutustutaan virkkaukseen: ketjusilmukka virkkuukoukkaa käyttäen, käsin ompelu ja napin ompelu.** Tutustutaan puuntyöstöön: sahaaminen, hiominen ja naulaaminen.

Vuosiluokka 3.

S1 Ideointi

Huomioidaan Naantalin merkkipäivät (Tuhkamarkkinat) ja teemat, Muumi-sadut, Luostarikirkko, meri ja veneily ideoinnin lähteenä.

S2 Suunnittelu

S3 Kokeilu

Tutustutaan eri pinnankäsittelytekniikoihin esim. petsaus, maalaus

S4 Tekeminen

Oppisisällöt

- peruskäsityövälineistöön tutustuminen
- mittaaminen ja merkitseminen
- suorakulman käyttö
- sahaaminen
- poraaminen
- liimaus
- hionta, viilaus ja mahdollisesti tutustuminen tasohiomakoneeseen
- petsaus, lakkaus ja maalaus (alkeet)
- **ompelukoneen turvallinen käyttö ja silitys, langoitus, suoraommel, siksak, kulmassa kääntyminen, puolaaminen ja peruutus**
- ~~Oppilas osaa käyttää turvallisesti silityslautaa ja ompelukonetta~~

Vuosiluokka 4.

S1 Ideointi

Huomioidaan Naantalin merkkipäivät (Tuhkamarkkinat) ja teemat, muumisadut, luostarikirkko, meri ja veneily ideoinnin lähtenä

S2 Suunnittelu

S3 Kokeilu

Naantali: Tutustutaan eri pinnankäsittelytekniikoihin esim. petsaus, lakkaus, maalaus. Tutustutaan metallin työstämiseen. Tutustutaan neulonnan alkeisiin: silmukoiden luominen ja oikea silmukka.

S4 Tekeminen

Oppisisällöt

- mittaaminen ja merkitseminen
- suorakulman käyttö
- sahaaminen – mahdollinen tutustuminen konelehtisahaan
- poraaminen
- liimaus
- hionta ja viilaus – tasohiomakone, eri hiomapaperit
- petsaus, lakkaus ja maalaus
- ruuvi- ja liimaliitos

- oppilas osaa käyttää turvallisesti silitysrautaa ja ompelukonetta sekä osaa neuvonnan alkeet; **päättely ja yhdistäminen**
- **tutustutaan virkkaukseen; ketjusilmukka, kiinteä silmukka tai pylväs**
- **saumavarat**

Vuosiluokka 5.

S1 Ideointi
S2 Suunnittelu
S3 Kokeilu
S4 Tekeminen
Oppisisällöt

- syvennetään puun koneellisen työstämisen taitoja (akkuporakone, konelehtisaha, tasohiomakone, lautashiomakone, pylväsporakone)
- syvennetään pintakäsittelytaitoja,
- syvennetään liitostekniikoita (poratappiliitos).
- tutustutaan elektroniikkarakenteluun
- tutustutaan virkkauksen perussilmukoihin: ketjusilmukka, kiinteä silmukka ja pylväs.
- **mittanauhalla mittaaminen**

Vuosiluokka 6.

S1 Ideointi

Ideointia töihin voidaan hakea oppilaiden kiinnostusta herättävistä kohteista ja esineistä.

S2 Suunnittelu

Materiaalien hankkimisessa voidaan huomioida ekologisuus ja kierrätys. Voidaan tuoda oppilaiden omia kierrätysmateriaaleja ja hakea kierrätysmateriaaleja lähiympäristöstä mahdollisuuksien mukaan esim. kirpputoreilta ja kierrätyskeskuksista.

Voidaan korjata ja uudelleenkäyttää oppilaiden tuomia materiaaleja.

S3 Kokeilu

Mahdollisuuksien mukaan hankitaan kunnan sisälle uuden teknologian mukaisia laitteita, kuten brodeerauskoneita, 3D-mallinnuslaitteet, perusrobotiikkaa (lego mindstorms). Näitä voidaan lainailla koulujen välillä.

Käytetään riittävästi aikaa erilaisten tekniikoiden ja materiaalien kokeiluun ja mielekkäiden materiaali- ja tekniikkavalintojen tekemiseen.

S4 Tekeminen

Oppisisällöt

- syvennetään puun koneellisen työstämisen taitoja (akkuporakone, konelehtisaha, tasohiomakone, lautashiomakone, pylväsporakone)
- syvennetään pintakäsittelytaitoja
- syvennetään liitostekniikoita (poratappiliitos)
- metallityön perusteita, kuten metallin sahaus, viilaus, poraaminen, muotoilu ja levyn leikkaaminen
- tutustutaan erilaisiin kirjontatekniikoihin. Neulonta: nurja silmukka ja päättely

- *ompelukoneen turvallinen käyttö*
- *kaavaan tutustuminen*
- *vaate (helppo vaate esim. esiliina)*
- *alakoulujen luokkakohtaista sisältöjen järjestystä voi vaihdella pitäen kuitenkin huolen siitä, että kaikki oppisisällöt tulevat alakoulun aikana käsiteltyä*